НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

# ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

| | |
|---|---|
| Заклад вищої освіти | **Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні Національної академії наук України** |
| Освітня програма | **48083 035 Філологія** |
| Рівень вищої освіти | **Доктор філософії** |
| Спеціальність | **035 Філологія** |

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

*Використані скорочення:*

| | |
|---|---|
| **ID** | ідентифікатор |
| **ВСП** | відокремлений структурний підрозділ |
| **ЄДЕБО** | Єдина державна електронна база з питань освіти |
| **ЄКТС** | Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система |
| **ЗВО** | заклад вищої освіти |
| **ОП** | освітня програма |

## Загальні відомості

### 1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

| | |
|---|---|
| Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО | **3595** |
| Повна назва ЗВО | **Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні Національної академії наук України** |
| Ідентифікаційний код ЗВО | **05416998** |
| ПІБ керівника ЗВО | **Ажнюк Богдан Миколайович** |
| Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО | |

### 2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/3595

### 3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

| | |
|---|---|
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | **48083** |
| Назва ОП | **035 Філологія** |
| Галузь знань | **03 Гуманітарні науки** |
| Спеціальність | **035 Філологія** |
| Спеціалізація (за наявності) | *відсутня* |
| Рівень вищої освіти | **Доктор філософії** |
| Тип освітньої програми | **Освітньо-наукова** |
| Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня) | **Магістр (ОКР «спеціаліст»)** |
| Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП | **Відділ загального мовознавства** |
| Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП | **Відділ мов України, відділ слов'янських мов, відділ романських, германських та балтійських мов** |
| Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП | **м. Київ, вул. Грушевського, 4** |
| Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації | *не передбачає* |
| Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності) | ***відсутня*** |
| Мова (мови) викладання | **Українська** |
| ID гаранта ОП у ЄДЕБО | **205903** |
| ПІБ гаранта ОП | **Ажнюк Богдан Миколайович** |
| Посада гаранта ОП | **директор** |
| Корпоративна електронна адреса гаранта ОП | **Azhniuk_B@nas.gov.ua** |
| Контактний телефон гаранта ОП | **+38(050)-687-56-73** |
| Додатковий телефон гаранта ОП | **+38(097)-374-13-83** |

| Форми здобуття освіти на ОП | Термін навчання |
|---|---|
| очна денна | 4 р. 0 міс. |

### 4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України як один із найстаріших серед академічних установ ще з першої половини ХХ ст. почав здійснювати підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру. Маючи значний досвід і штат висококваліфікованих фахівців, у 2016 р. Інститут отримав ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія» (наказ МОН України від 15.09.2016 № 1111).
Освітньо-наукова програма розроблялася провідними вченими установи: керівник проєктної групи – д. ф. н., проф., акад. НАНУ В. Г. Скляренко; члени проєктної групи: д. ф. н., проф., акад. НАНУ Г. П. Півторак, д. ф. н., проф., чл-кор. НАНУ О. О. Тараненко, д. ф. н., проф. В. М. Бріцин. ОНП створено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і затверджено на засіданні вченої ради Інституту (протокол № 5 від 26 травня 2016 р.) (у 2018 р. гарантом ОНП став д. ф. н., проф. Б. М. Ажнюк).
За час провадження освітньої діяльності внесено зміни до графіку навчального процесу (зарахування аспірантів в інститутах НАН України традиційно відбувається з 1 листопада, а не 1 вересня, як у вишах); відбулися зміни щодо дисциплін: вилучено дисципліну «Граматика та стилістика української усної та писемної мовної практики», яку відповідно до угоди про співпрацю начитували співробітники Інституту української мови НАН України, натомість уведено курси «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» (2018 р.) та «Слов'янська лексикографія, фразеографія та пареміографія» (за рахунок скорочення «Когнітивної лінгвістики») (2019 р.) тощо.
ОНП визначає підходи до викладання і навчання в аспірантурі, систему оцінювання, форми контролю успішності, містить перелік компетентностей, яких набуватиме аспірант упродовж навчання, опис дисциплін загальної/ професійної підготовки тощо. Метою програми є підготовка докторів філософії у царині мовознавства через опанування освітньої складової та здійснення наукового дослідження (а у результаті захист дисертації і отримання здобувачем наукового ступеня).

### 5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

| Рік навчання | Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання | Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році | Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року | У тому числі іноземців |
|---|---|---|---|---|
| | | | *ОД* | *ОД* |
| 1 курс | 2020 - 2021 | 2 | 2 | 0 |
| 2 курс | 2019 - 2020 | 5 | 5 | 0 |
| 3 курс | 2018 - 2019 | 3 | 3 | 0 |
| 4 курс | 2017 - 2018 | 2 | 2 | 0 |

*Умовні позначення:* ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

### 6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

| Рівень вищої освіти | Інформація про освітні програми |
|---|---|
| початковий рівень (короткий цикл) | *програми відсутні* |
| перший (бакалаврський) рівень | *програми відсутні* |
| другий (магістерський) рівень | *програми відсутні* |
| третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень | **48083 035 Філологія** |

### 7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

| | Загальна площа | Навчальна площа |
|---|---|---|
| Усі приміщення ЗВО | 1009 | 126 |
| | | |

| | | |
|---|---|---|
| Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління) | 0 | 0 |
| Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо) | 1009 | 126 |
| Приміщення, здані в оренду | 24 | 0 |

*Примітка.* Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

**8. Документи щодо ОП**

| Документ | Назва файла | Хеш файла |
|---|---|---|
| Освітня програма | *ОНП.pdf* | t5yOsYbI44PkuTNLhlU1GRXzQG7aKSw6C1xdu1eccUc= |
| Навчальний план за ОП | *План навчального процесу.pdf* | IuZtCnpozLNkcIm7NLSbvvvrIR3IeMvW6/dTzYCK4So= |
| Навчальний план за ОП | *План навчального процесу_2016_2017.pdf* | 2x0Uud6biUdkEcbIGgY61Ol/vpQeC1US3gVrcGIXEN8= |
| Рецензії та відгуки роботодавців | *Рецензія на освітньо-наукову програму_Голубовська.pdf* | W/SZzmoBExL1j/hETUjVRqi1kYHguHKJrr6XJ837x68= |
| Рецензії та відгуки роботодавців | *Рецензія на освітньо-наукову програму_Лазаренко.pdf* | PYAh2rrrIwKTUPAFm+mNg1pTaKsRL9hHPediwDou1Ag= |

## 1. Проектування та цілі освітньої програми

**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Мета ОП полягає в повноцінній теоретично-практичній підготовці докторів філософії за спеціальністю 035 Філологія, здатних самостійно здійснювати мовознавчі (і міждисциплінарні) фундаментальні та прикладні дослідження високого рівня, а також реалізуватися як науково-педагогічні працівники в українських та закордонних вишах.
Особливість ОП полягає в гармонійному поєднанні класичних і модерних дисциплін, які викладають лінгвісти з академічного середовища, доносячи аспірантам як «основи» мовознавства, так і останні набутки власних пошуків. Унікальною є можливість ще під час навчання в аспірантурі брати участь у роботі науково-дослідних підрозділів установи, друкувати результати досліджень у колективних монографіях і збірниках, журналі «Мовознавство». Винятковою для аспірантів стала нагода перейняти досвід і знання в дослідників-практиків не лише Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні, а й інших підрозділів Відділення мови, літератури та мистецтвознавства НАН України (Інститут української мови, Український мовно-інформаційний фонд, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології тощо).

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО**

ОП резонує з основними статутними завданнями Національної академії наук України (http://www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-160414-2-1.pdf), а також Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2020/inmo.-statut.pdf). Це стосується, зокрема, «виявлення та утвердження в науковому середовищі талановитих дослідників, надання допомоги для їх творчого зростання, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації», «забезпечення спадкоємності в розвитку наукових досліджень, діяльності наукових шкіл, з метою постійного підвищення інтелектуального потенціалу народу, ефективного розв'язання економічних, соціальних, екологічних та інших проблем…».
У Стратегії розвитку Інституту на 2019-2024 рр. пріоритетним напрямом діяльності установи визнано підготування кадрів вищої кваліфікації, що відповідає основній меті ОП.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:**
**- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Оскільки освітня складова в підготовці доктора філософії (раніше – кандидата наук) на базі Інституту вперше з'явилася у 2016 р., адміністрація установи постійно моніторила навчальний процес та усно опитувала здобувачів вищої освіти щодо наповнення ОП дисциплінами (обов'язковими і на вибір), оптимізації навчального плану, вибору базової установи для проходження асистентської практики і т. д. Відповідно до отримуваних відгуків корегувалися зазначені вище елементи ОП. У 2021 р. проведено анонімне опитування аспірантів, результати якого обговорені проєктною групою, за результатами обговорення будуть напрацьовані пропозиції для поліпшення програмних результатів навчання.

Саме особисті наукові зацікавлення здобувача були і є вихідним пунктом для вибору вузької спеціалізації аспіранта, теми його дисертаційного дослідження (наукова складова ОП).

**- роботодавці**

Випускники аспірантури Інституту запотребовані як фахівці насамперед в академічному середовищі та у вищій школі. Сьогодні діє 13 угод про співпрацю Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України із закладами вищої освіти України, які передбачають, зокрема, об'єднання зусиль сторін для підготування висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів. Побажання й пропозиції представників цих вишів і брали до уваги під час формування ОП. Особливо цінними були консультації з фахівцями НаУКМА, оскільки на базі цього університету упродовж 2010-2015 рр. була реалізована освітня PhD програма Докторської школи ім. родини Юхименків.

**- академічна спільнота**

Істотним для поліпшення складників ОП 035 Філологія стали консультації з представниками закордонної академічної спільноти: у 2018 р. науково-педагогічні працівники Інституту переймали досвід підготовки докторів філософії в Українському вільному університеті (Німеччина), у 2019 р. – у Карловому університеті (Чехія). Д. ф. н. В. П. Пономаренко у листопаді 2019 р. проходив науково-педагогічне стажування в Національному університеті Льюїса (м. Новий Сонч, Польща) за 180-годинною програмою «Організація освітнього процесу, навчальні програми, інноваційні технології і наукова робота».

**- інші стейкхолдери**

Активна співпраця Інституту з органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськими й міжнародними організаціями (Конституційний суд України, Верховна Рада України, Міністерство культури України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Офіс Ради Європи в Україні тощо) щодо науково-експертного забезпечення мовної політики та мовного планування в Україні вплинула на розвиток тематики фундаментальних досліджень установи, і, відповідно, на зміни у структурі низки дисциплін, зокрема, курсу «Соціолінгвістика».

**Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці**

При формуванні ОП розробники взяли до уваги дослідження «Оцінка попиту на професії, які затребувані на ринку праці» (виконане в рамках проєкту «Економічне та соціальне відновлення Донбасу» у вересні–жовтні 2015 р. Київським міжнародними інститутом соціології на замовлення програми Розвитку ООН в Україні). Дослідження резюмувало, що до Державної служби зайнятості роботодавцями заявляються вакансії лише певних сегментів ринку праці (науковці, аналітики, викладачі і т. ін. майже не охоплюються), «… вакансії, які не користуються значним попитом, але які потрібні задля переходу від індустріальної до постіндустріальної та інноваційної моделі розвитку залишаються поза сферою інтересів роботодавців (відтермінований попит)» (с. 64) (http://kiis.com.ua/materials/pr/20151230_PROON/Report_Employment_KIIS_final_ukr.pdf).
У суспільстві проте існує потреба науково-дослідних, експертно-аналітичних, консультаційних послуг, які здатні надавати кваліфіковані лінгвісти. Мовознавці входять до складу експертних комісій, робочих груп, створених виконавчими органами влади для вирішення стратегічних питань розвитку наукової, освітньої, культурної сфер України. Фахові філологи запитані як перекладачі й викладачі у закладах вищої освіти. Тому до ОП введено курси, які допомагають формувати компетентності, необхідні сучасному лінгвістові-практикові: «Філософія науки та культури» (ПРН-1, ПРН-2), «Іноземна мова » (ПРН-6), «Методи лінгвістичних досліджень» (ПРН-10) тощо.

**Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст**

Галузевий та регіональний контексти, безумовно, даються взнаки під час формування профілів ОП з огляду на мовну ситуацію в Україні. Коректне застосування в нашій державі європейських засад мовної політики й мовного планування з урахуванням постколоніальної та посттоталітарної специфіки українського суспільства неможливі без кваліфікованого наукового опрацювання проблемних питань. Програмні результати навчання за ОП 035 Філологія забезпечать набуття комплексу умінь, навичок, знань для становлення фахівців, здатних вирішувати проблеми в гуманітарній сфері, сприяючи духовному й соціально-економічному розвитку суспільства.

**Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм**

Упродовж 2016–2021 рр. діяли угоди про наукову співпрацю Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України з 8 науковими та освітніми закордонними установами, серед яких: Інститут східнослов'янської філології Ягеллонського університету (Польща), Інститут мови та літератури імені Якуба Коласа і Янки Купали Національної академії наук Білорусі (Білорусь), Вітебський державний університет імені П. М. Машерова (Білорусь), Інститут мовознавства РАН (Росія) тощо. Реалізація умов договорів здійснювалася у формі встановлення творчих зв'язків провідних дослідників за науковими проблемами, а також методичного та інформаційного обміну. Особливо цінним щодо формування докторської програми був досвід польських та німецьких колег (О. С. Баранівська, О. М. Лазаренко), завдяки чому було наголошено на актуальності роботи з науковометричними базами та важливості імпакт-фактора (ПРН-9).

**Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти**

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти не затверджений.

**Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?**

Програмні результати навчання за ОНП 035 Філологія Інституту співзвучні провідній компетентності фахівців 9-го кваліфікаційного рівня (відповідно до Національної рамки кваліфікацій (НРК)): «здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або практики». Базові цінності НРК були орієнтиром для ПРН освітньо-наукової програми: а) нові концептуальні та методологічні знання (ПРН 16-27, дисципліни «Когнітивна лінгвістика», «Соціолінгвістика», дисципліни за вільним вибором аспіранта); б) уміння критично аналізувати проблеми, синтезувати нові ідеї (ПРН 1-4, 10; дисципліни «Філософія науки і культури», «Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства», «Методи лінгвістичних досліджень»); в) комунікація (ПРН 5-6,11-12; дисципліни «Іноземна мова», «Риторика та основи ораторського мистецтва»); г) автономність і відповідальність при здійсненні дослідницько-інноваційних проєктів (ПРН 5, 15-15, 28; дисципліни «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри», «Філософія науки і культури» тощо).

## 2. Структура та зміст освітньої програми

**Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?**

52

**Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?**

0

**Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?**

15

**Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?**

ОП, за якою вже п'ятий рік навчаються аспіранти, відповідає спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки. ОП складається з дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки, а також циклу курсів за вільним вибором здобувачів.
Дисципліни загальної підготовки («Філософія науки і культури», «Іноземна мова», «Риторика та основи ораторського мистецтва», «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри») покликані сформувати загальні компетентності дослідника – гнучке аналітичне мислення, вміння критично оцінювати попередній науковий досвід, самостійно генерувати проєкти і організовувати їхню реалізацію, професійно створювати і транслювати тексти і т. д. Курси професійної підготовки («Когнітивна лінгвістика», «Слов'янська лексикографія, фразеографія та пареміографія», «Методи лінгвістичних досліджень», «Соціолінгвістика», «Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства») спрямовані на збагачення загальних фахових (мовознавчих) теоретичних знань аспірантів. Опанування дисциплін вільного вибору (н-д, «Етнолінгвістика», «Лексична семантика в синхронії і діахронії», «Сучасна українська славістика: проблеми, перспективи», «Мови світу: характеристика, підстави класифікації» і т. д.) спрямоване на вузькоспеціалізовану підготовку фахівців, деталізують інформацію курсів професійної підготовки, сприяють розвитку професіоналів, здатних провадити міждисциплінарні дослідження.

**Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?**

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти третього ступеня забезпечується низкою факторів: а) формуванням індивідуального плану роботи аспіранта, який окреслює тему наукової роботи, план дослідження, робочі плани чотирьох років навчання тощо; б) реалізацією права на академічну мобільність (дисципліна «Іноземна мова» викладається в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України, «Філософія науки і культури» – у Центрі гуманітарної освіти НАН України; упродовж 2016–2017–2018 рр. аспіранти вивчали дисципліну «Граматика та стилістика української мови та писемної мовної практики», яку викладали науковці Інституту української мови НАН України; кредити, здобуті під час академічної мобільності, зараховано аспірантам за погодженням із гарантом ОНП); в) вивченням дисциплін на вільний вибір (15 кредитів ЄКТС); г) при зарахуванні на курс вивчення іноземної мови в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України,

аспірант проходить тестування, за яким визначається його ступінь володіння мовою; відповідно до отриманих результатів здобувач розподіляється до групи, яка відповідає його рівню.

**Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?**

ОП містить цикл дисциплін, які можуть бути вибрані аспірантом для поліпшення фахових компетенцій. Навчальні курси вільного вибору становлять майже 30 % навчального навантаження і відповідають 15 кредитам ЄКТС. Із переліком зазначених дисциплін аспіранти знайомляться перед формуванням індивідуального плану (силабуси диспиплін розміщено на сайті Інституту: http://www.inmo.org.ua/aspdoc/navchalno-metodichne-j-informaczijne-zabezpechennya-aspiranturi/syllabuses.html). Обрані навчальні курси вносять до індивідуального плану за погодженням із науковим керівником і гарантом ОП.

**Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності**

В ОП та навчальному плані передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Вивчення іноземної мови (1 рік навчання, 2 семестри) забезпечує необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах у мультикультурному глобалізованому світі. Курс «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» гарантує освоєння навичок академічного письма для створення наукових статей, презентацій, тексту дисертації і т. д. Навчання ораторського мистецтва тренує ефективність мовлення, навчає аргументовано викладати свої погляди, вести дискусії в конструктивному руслі, розпізнавати та протидіяти засобам маніпулятивного впливу. Асистентська педагогічна практика (180 год, 6 кредитів ЄКТС) залучає до практичної викладацької діяльності (на базі філологічних кафедр Національного університету «Києво-Могилянська академія»).

**Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП**

Дисципліни циклу загальної підготовки ОП сприяють набуттю здобувачами вищої освіти не лише академічної підготовки, а й низки соціальних навичок (soft skills), необхідних для професіонала: комунікативних навичок, вміння виступати публічно (ПРН 6, 7, 11, 12,13), навичок роботи в команді (ПРН 5, 6, 11, 15), керування часом (ПРН 4, 5), гнучкості і адаптивності, лідерських рис (ПРН 2, 4, 9, 10,11, 15, 28) і т. д.

**Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?**

Професійний стандарт для спеціальності 035 Філологія (галузь знань 03 Гуманітарні науки) відсутній.

**Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?**

У ЗВО запроваджено такий обсяг освітніх компонентів: одна дисципліна обіймає 3 кредити ЄКТС (загальний обсяг – 90 год., із них: 30 год. аудиторних, 60 год. відводяться на самостійну роботу). Загальний час роботи аспіранта у межах ОП – 1590 год., із них 887 год. – самостійна робота.
Освітня складова обмежується першими двома роками навчання, на третьому році аспіранти проходять асистентську педагогічну практику. Робота над дисертаційним дослідженням триває чотири роки і окреслюється в індивідуальному плані здобувача освіти.

**Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти**

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

## 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

**Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП**

http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_2021.pdf

**Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?**

Правила прийому до аспірантури Інституту розроблені згідно із законодавством та визначають процедуру, перелік і строки подання документів для вступу в аспірантуру, а також установлюють зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників за спеціальністю 035 Філологія. Вступники до аспірантури Інституту складають іспити зі спеціальності 035 Філологія (в обсязі відповідної програми освітнього рівня магістра з обраної спеціальності) та іноземної мови (в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Іспит зі спеціальності полягає у відповідях на теоретичні питання, а також написанні наукового реферату (який рецензує співробітник Інституту). Вступник, який підтвердив свій рівень знань, н-д, англійської мови дійсним сертифікатом рівня B2-C2, звільнений від складання вступного іспиту з іноземної мови. Додаткові вступні випробування для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра, призначають рішенням приймальної комісії.

**Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?**

Учасники освітнього процесу мають право на академічну мобільність, зокрема міжнародну, для отримання нових знань, педагогічної практики, додаткових консультацій, необхідних для якісного проведення наукового дослідження та/або для успішного виконання освітньо-наукової програми. Після завершення стажування чи мобільності аспірант до Інституту подає документи, які це підтверджують і містять певну кількість отриманих кредитів. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/aspirant_doctorant.pdf), доступним на сайті Інституту.

**Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?**

Упродовж 2016–2017 та 2017–2018 навчальних років аспіранти установи відвідували лекції і семінари з дисципліни «Граматика та стилістика української усної та писемної мовної практики», що викладалася в Інституті української мови НАН України. На постійній основі підготовку здобувачів освіти з іноземних мов (1–2 семестри першого року навчання) забезпечує Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Дисципліну «Філософія науки та культури» (1–2 семестри першого року навчання) аспіранти опановують у Центрі гуманітарної освіти НАН України. Після іспитів зі згаданих курсів учасники освітнього процесу отримували сертифікати, які засвідчували кількість отриманих кредитів ЄКТС, на підставі згаданих документів Інститут визнавав результати навчання.

**Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?**

Визнання міжнародних сертифікатів про знання іноземної мови (TOEFL, Cambridge English Language Assessment, Geothe-Zertifikat, D.E.L.E, DELF/DALF тощо) гарантують «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» і «Правила прийому до аспірантури та докторантури Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (доступні на сайті установи за посиланнями: http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/aspirant_doctorant.pdf; http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_2021.pdf). Вступник, який підтвердив свій рівень знань дійсним сертифікатом, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови.

**Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)**

У 2018 р. при вступі до аспірантури абітурієнка К. Шкіль надала сертифікат про знання німецької мови (Geothe-Zertifikat B2), у 2019 р. абітурієнтка І. Поліщук надала сертифікат Cambridge English Language Assessment C1. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнялися до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

## 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

**Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи**

Незалежність науково-педагогічних працівників у способах поширення знань – це вияв академічної свободи. Викладачі самостійно визначають формат і тип занять, методи викладу, навчальні матеріали. Найчастіше практикуються лекції, семінарські заняття, завдання для самостійної роботи; і під час лекцій, і під час семінарських

занять відбуваються дискусії (у режимі діалогу чи полілогу), часто застосовано формат індивідуальних доповідей, створення презентацій, написання рефератів. Окремі курси вимагають спеціалізованих форм роботи. На заняттях, наприклад, із «Риторики та основ ораторського мистецтва» використовують інтерактивні методики (проводять артикуляційні розминки, влаштовуються риторичні ігри, виконують ситуативні вправи, використовують відеоматеріали і т. д.). У 2019–2020–2021 рр. практиковано навчання за допомогою онлайнових інструментів (Viber, Zoom, Skype).
Форми і методи навчання зафіксовано в силабусах дисциплін (http://www.inmo.org.ua/aspdoc/navchalno-metodichne-j-informaczijne-zabezpechennya-aspiranturi/syllabuses.html).

**Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?**

Студоцентрований підхід полягає в гнучкості опанування ОНП зусиллями здобувачів вищої освіти. Аудиторні заняття (лекції, семінари) поєднано із самостійною роботою і практикою під час педагогічного асистування у виші; аспіранти реалізують право на вибір дисциплін відповідно до власної траєкторії становлення як науковця; довільним є обрання вузької спеціалізації та теми дисертаційного дослідження; кожен здобувач може реалізувати право на академічну мобільність тощо. Таким чином аспіранти здобувають знання відповідно до своїх зацікавлень та інтелектуальних запитів.
Усне та анонімне онлайнове опитування (http://www.inmo.org.ua/aspdoc/zyao.html; https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSejYky09Z1tsyCQokveZY1hZPdsDUAEAE7YM1_G9BL7dHpJrQ/viewform) здобувачів освіти засвідчує, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти високий.

**Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи**

Принцип поваги до академічних свобод закріплено в «Стратегії розвитку Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України на 2019–2024 рр.»; дотримання їх є невід'ємним складником етики науковця та загальнолюдських свобод. Самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності гарантовано законодавством України, з урахуванням якого в Інституті розроблено Положення «Про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/conflict.pdf), а також Положення «Про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf). Розглядані документи містять низку положень, які запроваджують процедури, що дають можливість в Інституті ефективно оборонити академічні свободи.
Аспіранти й викладачі можуть розраховувати на академічну свободу та повагу до їхніх рішень у виборі тематики й методів дослідження, урахування особливих вимог дослідження. Викладачі мають право визначати зміст навчальних дисциплін, обирати відповідні методи навчання й викладання. Адміністрування освітньо-наукових програм не передбачає зовнішнього втручання в процес їхнього формування та визначення зарегламентованих норм індивідуальної організації роботи з аспірантами.

**Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ***

Учасники освітнього процесу ще на етапі вступної кампанії мають змогу ознайомитися з низкою документів, які регламентують процес навчання (http://www.inmo.org.ua/aspdoc/navchalno-metodichne-j-informaczijne-zabezpechennya-aspiranturi.html). На сайті Інституту в підрозділі «Аспірантура і докторантура» міститься інформація щодо правил прийому та особливостей функціонування аспірантури, анотації дисциплін, а також системи оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Перед початком викладання дисципліни здобувачі ознайомлюються із силабусами курсів. Загальні форми та критерії оцінювання відображені в Положенні про організацію освітнього процесу (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/orgosvproc.pdf).

**Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП**

В Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України навчання аспірантів та поєднання процесу досліджень відбувається в різних формах, зокрема через виконання творчих завдань до кожної теми нормативних і вибіркових дисцплін ОНП, залучення аспірантів до участі в науково-долідних темах, проведення міжнародних наукових конференцій, наукових семінарів, підготуванні наукових матеріалів до публікації тощо. Усі аспіранти беруть участь у Конференції молодих учених «Лінгвістика XXI ст.: традиції і перспективи розвитку», що організовується в Інституті щороку. Під час цього заходу аспіранти та молоді дослідники мають змогу ознайомити наукову громадськість зі своїми здобутками, показати вміння володіти науковим стилем. У грудні 2020 р. відбулася Шоста конференція молодих учених Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України «Лінгвістика XXI ст.: традиції і перспективи розвитку».
Аспіранти старших курсів залучені до виконання планових завдань у межах науково-дослідних тем «Індоєвропейські мовні зв'язки і контакти в історичному плані і на сучасному етапі глобалізації: лінгвокультурологічні аспекти» (01.01.2014 – 31.12.2018, № 0114U000748), «Динаміка мовно-національної системи:

чинники розвитку і його соціокультурні вияви» (01.01.2016 – 31.12.2020, № 0116U000694). Матеріали аспірантських досліджень стають обов'язковою частиною навчального процесу, оскільки це передбачено програмами навчальних дисциплін. Наприклад, у межах дисципліни «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» аспіранти на базі своїх матеріалів створюють проєкти різножанрових наукових праць (анотації, тези, плани статей, виступів на конференції та ін.), у яких висвітлюють проблематику, пов'язану з темою дисертаційних досліджень. Програми інших навчальних дисциплін також передбачають залучення відомостей з майбутніх дисертаційних робіт до аналізу на семінарах. Крім того, аспіранти беруть активну участь в інших наукових заходах, організовуваних в Інституті або в партнерських установах за участю Інституту (наукових конференціях, круглих столах, читаннях), як-от у Міжнародних наукових читаннях, присвячених пам'яті акад. Л. Булаховського (Інститут філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України).

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

В Інституті відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/orgosvproc.pdf) передбачене щорічне оновлення змісту навчальних дисциплін, форм навчання та оцінювання, яке схвалює вчена рада до початку навчального року (п. 3.1.2.). Це оновлення відбувається й на основі власних наукових досягнень, і з урахуванням досягнень зарубіжного досвіду (н-д, д. ф. н., ст. наук. співр. В. П. Пономаренко з 29.10.2019 по 29.10.2019 р. проходив стажування в Національному університеті Льюїса (м. Новий Сонч, Польща) за 180-год. програмою «Організація освітнього процесу, навчальні програми, інноваційні технології і наукова робота», а к. ф. н., наук. співр. О. О. Тищенко-Монастирська працювала в межах проєкту за Програмою спільного вдосконалення у природничих та гуманітарних науках Австрійської академії наук (JESH (Joint Excellence in Science and Humanities) Programme by the Austrian Academy of Science) (2020 р., Інститут орієнталістики Віденського університету)).
Усі курси доповнювались питаннями щодо дотримання правил академічної доброчесності та формами навчання, максимально наближеними до практичної наукової діяльності: колегіальним обговоренням, написанням окремих елементів дисертаційної роботи.
Н-д, дисципліну циклу професійної підготовки «Соціолінгвістика» доповнено темами, що висвітлюють соціолінгвістичне становище кримськотатарської мови в Україні, фокусують увагу на проблемі мовної стійкості в умовах глобалізації, проблемах міноритарних та загрожених мов в Україні та країнах Європейського Союзу.
Асистентська педагогічна практика, яка відбувається відповідно до угоди з Національним університетом «Києво-Могилянська академія» на базі мовознавчих кафедр цього закладу вищої освіти, доповнена таким завданням, як написання щоденника практики. До тематики занять дисциплін циклів загальної та професійної підготовки додано інформацію щодо дії «Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf) та вивчення порядку перевірки наукових робіт на плагіат. Наприклад, у межах дисципліни «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» детально вивчають способи коректного оформлення покликань, цитування, верифікації даних, зосереджують увагу на неприпустимості плагіату, рерайту в дисертаційних розвідках і публікаціях та ін.
В Інституті діє Положення про складання та оновлення освітніх програм, відповідно до якого затверджену програму переглядають щонайменше 2 рази за термін дії (п. 5.1.). Підставою для перегляду ОП можуть бути: ініціатива та пропозиції гаранта ОП та науково-педагогічних працівників; об'єктивні зміни інфраструктурного та кадрового характеру (інших ресурсних умов реалізації ОП).

**Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО**

Співробітники Інституту досить активно залучені до інтернаціоналізації діяльності Установи: д. ф. н., проф. В. М. Бріцин прочитав цикл лекцій в Українському вільному університеті на тему «Феномен мови. Когнітивні підходи до інтерпретації мовних явищ» (28 акад. год.) (2018 р.); чл.-кор. НАН України О. О. Тараненко брав участь у науково-дослідному проєкті «Варіативність і стабільність у змішаному субстандарті в умовах широких та стабільних у часі мовних контактів: український "суржик" між українською і російською мовами (порівняно з білоруською "трасянкою")» (м. Ольденбург, Німеччина, Університет імені Карла фон Оссієцкі) у 2015–2019 рр.; к. ф. н., наук. співр. О. О. Тищенко-Монастирська в рамках програми JESH Федерального міністерства освіти, науки й досліджень Австрійської Республіки реалізувала науково-дослідний проєкт «Опис граматики кримчацької меджуми з Кримського етнографічного музею» у Віденському університеті (03.02.2020 – 30.06.2020). У 2015–2016 рр. д. ф. н. Б. М. Ажнюк був учасником міжнародного наукового проєкту «Порівняльна політична історія української мови (1863–2013)» (Український науковий інститут Гарвардського університету, США).
Усі публікації та виступи за кордоном названих співробітників пов'язані з науковими дисциплінами, які викладають аспірантам в Інституті. Отже, інтернаціоналізація діяльності Установи стала частиною її наукового та освітнього розвитку.

## 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

**Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють**

**перевірити досягнення програмних результатів навчання?**

Національна рамка кваліфікацій передбачає, що на третьому освітньо-науковому рівні освіти здобувачі мають примножувати знання. Аспіранти активно залучаються до колегіального оцінювання та самооцінювання, беруть участь у засіданнях ученої ради та наукових семінарів (як слухачі). Рекомендовані форми контрольних завдань освітньо-наукової програми – це створення й формування елементів індивідуального дослідження. Наприклад, у межах курсу «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» аспіранти не лише вивчають особливості наукових текстів, а й самі готують власні публікації (статтю, тези, анотації), присвячені темі дисертаційного дослідження. Під час аналізу контрольних робіт відбувається колегіальне обговорення сильних і слабких сторін прочитаних робіт, аспіранти аналізують хиби й здобутки колег. У межах згаданого курсу аспіранти укладають термінологічні словники, що містять одиниці, пов'язані з темою їхніх дисертацій. У межах дисципліни «Методи лінгвістичних досліджень» аспіранти навчаються застосовувати на практиці різні методики та методи лінгвістичного дослідження, здобувають навички вільного оперування метамовою лінгвістики, відповідною загальнонауковою та лінгвістичною термінологією. Контрольні заходи цієї дисципліни передбачають написання робіт різного типу (рефератів, оглядів і т. ін.), що спрямовані максимально показати самостійність і творчість аспірантів.
Усі дисципліни (і циклу загальної підготовки, і циклу професійної, і циклу дисциплін вільного вибору аспіранта) заохочують здобувачів до активної роботи над індивідуальним дослідженням і формують уміння подавати його попередні (прогнозовані) результати (або порушену проблематику) у формі прилюдного виступу, презентації, наукової статті. Контрольні заходи дисциплін передбачають презентацію власного дослідження й дають змогу перевірити максимальний обсяг програмних результатів, з-поміж яких, зокрема, – розуміння природи, властивостей, функцій, особливостей розвитку та системної організації мови; розуміння та вміння використовувати методи лінгвістичних досліджень; розуміння та здатність використовувати методологію та інструментарій суміжних гуманітарних та суспільних дисциплін; знання основних лінгвістичних теорій, їхньої історії та взаємозв'язків; компетентне володіння найновішими знаннями в галузі дослідження та міждисциплінарному контексті; уміння застосовувати отримані знання на практиці; уміння усно й письмово подати результати власного наукового дослідження; обізнаність із міжнародними академічними стандартами та демонстрування принципів академічної доброчесності і високої академічної культури.

**Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?**

Система оцінювання знань, умінь, навичок, рівня компетентностей, яких набувають аспіранти зі спеціальності 035 Філологія, відображена у «Положенні про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України», «Положенні про систему модульно-рейтингового контролю результатів навчання аспірантів денної форми навчання Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України», силабусах, навчальних і робочих програмах тощо. Інформація доступна на сайті Інституту, а також доводиться до відома здобувачів освіти викладачами.
Дисципліни, які викладаються, заохочують аспірантів до активної роботи над індивідуальним дослідженням і формують уміння подавати його результати та обороняти у фаховому середовищі. Контрольні заходи часто передбачають або презентацію власного дослідження, або написання наукового реферату, що базувався б на матеріалі майбутньої дисертації. У кінцевому підсумку згадані контрольні заходи спрямовані на створення різнотипних аспірантських робіт, які демонструють, як їхні автори опанували методи основних лінгвістичних теорій і володіють найновішими знаннями в галузі дослідження та в межах гуманітарного дискурсу загалом. Під час виголошення своїх виступів, ознайомлення з презентаціями та рефератами аспіранти демонструють практичний рівень застосування здобутих знань і вміння усно й письмово подавати результати власного наукового дослідження, а також обізнаність зі стандартами дотримання принципів академічної доброчесності та високої академічної культури.

**Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:
• Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020);
• Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020).
Зі змістом документів аспірантів ознайомлюють під час викладання дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Аспіранти мають змогу ознайомитися із силабусами навчальних дисциплін, структура яких передбачає опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості підсумкового оцінювання.

**Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?**

Стандарту немає.

**Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:
• Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020);
• Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020);
• Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 28 листопада 2019 р. (протокол № 9), уведене в дію наказом № 91-а від 28.11.2019).
Зі змістом документів аспірантів ознайомлюють під час викладання дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Аспіранти мають змогу ознайомитися із силабусами навчальних дисциплін, структура яких передбачає опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості підсумкового оцінювання.

**Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:
• Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020)
(http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/orgosvproc.pdf);
• Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020)
(http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/aspirant_doctorant.pdf);
• Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 28 листопада 2019 р. (протокол № 9), уведене в дію наказом № 91-а від 28.11.2019).
Зі змістом документів аспірантів ознайомлюють під час викладання дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Аспіранти мають змогу ознайомитися із силабусами навчальних дисциплін, структура яких передбачає опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості підсумкового оцінювання.

**Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП**

Аспіранти, що мають незадовільну оцінку з будь-якої дисципліни, зобов'язані перекласти цю дисципліну до початку наступного навчального періоду. У тому разі, якщо під час другого перескладання виникають конфлікти, може бути створена екзаменаційна комісія, затверджена наказом директора Інституту.
Аспірантів, які мають одну заборгованість, відраховують з навчання за державним замовленням, аспірантів, які мають більше ніж 2 заборгованості, відраховують з Інституту.
Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регулюють:
• Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020);
• Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-б від 03.09.2020);
• Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 28 листопада 2019 р. (протокол № 9), уведене в дію наказом № 91-а від 28.11.2019).

**Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП**

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегульовують такі документи Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України:
• Положення про організацію освітнього процесу в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України;
• Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України;
• Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України;
• Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України;
Процедури та результати проведення контрольних заходів, здійснюваних у межах ОНП Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, досі ще не були предметом оскарження.

**Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?**

В Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України діє «Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf).
Усі аспіранти й наукові співробітники ознайомлюються з Положенням та підписують декларації, які зберігають в особових справах.
Згідно з Положенням «контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук під час написання дисертаційних праць, наукових та ін. статей здійснює науковий керівник» (п. 5.1.).
Відповідно до п. 5.1. названого Положення під час попередньої експертизи дисертації та підготування висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації завідувач відділу, у межах якого провадять попередню експертизу, та рецензенти (експерти) контролюють, чи аспірант дотримується норм академічної доброчесності. З метою дотримання принципів і правил академічної доброчесності в Інституті створено комісію з питань академічної доброчесності (п. 6.1.–6.9.), яка покликана «розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності, залучати до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою» (п. 6.2.).

**Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?**

Відповідно до п. 3.1. «Положенням про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» в Установі задля недопущення фактів академічної недоброчесності здійснюють обов'язкову перевірку дисертацій на наявність плагіату (це входить до обов'язків експертів, що використовують відповідні технічні засоби й програмні продукти або без залучення названих засобів і продуктів). Завідувачі відділів, голови та члени екзаменаційних комісій, наукові керівники й консультанти також мають перевіряти, чи відповідають дисертації принципам академічної доброчесності (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf).
Для виявлення плагіату адміністрація Інституту використовує платформу Unicheck.
Згідно з «Положенням про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» в разі виявлення елементів плагіату дисертацію не рекомендують до захисту, щодо неї надають негативний висновок (п. 5.6.), що автоматично унеможливлює наступний розгляд дисертації на засіданні відділу чи спеціалізованої вченої ради.

**Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?**

Система забезпечення академічної доброчесності в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України охоплює заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із вимогами українського законодавства та «Положенням про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України». Крім того, наукові співробітники та здобувачі освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту підписують декларації про академічну доброчесність (невід'ємна частина дотримання п. 3.1. Положення), що актуалізує знання учасників науково-освітнього процесу щодо принципів академічної доброчесності.
Усі аспіранти в межах дисципліни «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» детально вивчають способи коректного оформлення покликань, цитування, верифікації даних, зосереджують увагу на неприпустимості плагіату, рерайту в дисертаційних розвідках і публікаціях та ін.
Відповідно до п. 3.1. згаданого Положення викладачі ознайомлюють здобувачів ступеня доктора філософії з нормами академічної доброчесності в межах різних дисциплін, як-от: «Риторика та основи ораторського мистецтва», «Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства», «Методи лінгвістичних досліджень» та ін. Загалом уся освітньо-наукова програма Інституту спрямована на ознайомлення аспірантів з нормами відповідальної та доброчесної наукової праці й публікаційної активності.

**Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП**

Відповідно до п. 5.1. «Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf), якщо спеціалізована вчена рада виявить порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, то це стане підставою для відмови в

присудженні наукового ступеня без права її повторного захисту. Згідно з п. 5.2. Положення контроль за дотриманням норм академічної доброчесності під час рекомендації видань до друку здійснюють завідувачі відділів, голови комісій, відповідальні редактори, голови редакційних колегій, рецензенти (експерти) різних рівнів, голова та вчений секретар ученої ради Інституту.
В Інституті створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, що розглядає питання про виявлені факти порушення академічної доброчесності (п. 6.1.).
За час існування освітньо-наукової програми Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України не виявлено випадків порушення академічної доброчесності (і з боку здобувачів ступеня доктора філософії, і з боку наукових співробітників Інституту).

## 6. Людські ресурси

**Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?**

До викладання дисциплін усіх циклів (загальної, професійної підготовки та дисциплін на вибір аспіранта) залучають викладачів з високими показниками успішності. Процедури конкурсного добору викладачів прозорі й дають змогу обрати найліпших фахівців для успішної реалізації ОНП.
Спираючись на особову справу претендента на посаду викладача, його наявні наукові здобутки, зокрема друковані праці, та репутацію (досвід та якість роботи в академічній сфері), а також досвід роботи як практика в певній галузі, дирекція проводить співбесіду з претендентом, перевіряє його академічну доброчесність, а після обговорення затверджує наказом.
Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та результатів навчання. Викладачі – відомі фахівці, мають наукові ступені та звання, постійно дбають про підвищення свого професійного рівня, мають потрібну кваліфікацію, щоб викладати на третьому рівні вищої освіти. Про належну кваліфікацію усіх викладачів свідчать також їхні публікації.

**Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

Роботодавці залучалися до розробки та рецензування ОНП, навчальних планів та програм дисциплін (н-д, представники українських та закордонних вишів – к. ф. н. О. С. Баранівська, проф. кафедри україністики Інституту східнослов'янської філології Ягеллонського університету; к. ф. н. О. М. Лазаренко, наукова співробітниця кафедри «Мультикультуральна комунікація» факультету культурології та соціальних наук Європейського університету Віардіна у Франкфукті-на-Одері; д. ф. н., проф. І. О. Голубовська, зав. кафедри загального мовознавства, класичної філології та неоелліністики Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка та ін.).
Провадження освітнього процесу в установі здійснюється у форматі наукової співпраці з органами державної влади, науково-дослідними установами, закладами вищої освіти, видавництвами тощо (які і є потенційними роботодавцями) – через організацію спільних конференцій, семінарів, круглих столів; виконання лінгвістичних експертиз; реалізацію наукових проєктів тощо.

**Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців**

Аспіранти зобов'язані відвідувати засідання вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, під час яких науковці установи (або запрошені гості) обов'язково виголошують наукові доповіді, що, безумовно, сприяють розширенню аспірантського світогляду та інтеграції освітнього процесу до наукового життя.
Залучення до наукового керівництва:
– д. ф. н., проф., акад. НАН України В. А. Широков, директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України (керівник аспірантки І. Олександрук).
Залучення до гостьових лекцій і виступів з науковими доповідями на засіданнях учених рад Інституту:
– М. Мозер, завідувач кафедри славістики Інституту славістики Віденського університету, професор Українського вільного університету (Мюнхен, Німеччина), професор Католицького університету імені Петра Пазманя (Будапешт, Пілішба, Угорщина), Голова Міжнародної асоціації україністів. 16.03.2018 – доповідь на засіданні вченої ради Інституту «Схема Айнара Гауґена й стандартизація української мови».
– д. ф. н. О. Богомолов, директор Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України. 15.03.2019 – доповідь на засіданні вченої ради Інституту «Революція як відплата: концепт qiṣāṣ («око за око, зуб за зуб») у дискурсі арабської весни».

**Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння**

Схвалена «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних працівників Інституту мовознавства ім. О. О.

Потебні НАН України» (затверджене на засіданні вченої ради Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України 3 вересня 2020 р. (протокол № 5), уведене в дію наказом № 46-в від 03.09.2020) відповідає базовим вимогам «Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості в галузі вищої освіти (ESG 2015).

**Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності**

Дирекція Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України стежить за якістю викладання, задля чого регулярно опитує аспірантів щодо форми та якості занять. За результатами співбесід дирекція робить відповідні висновки та заохочує найліпших викладачів ділитися досвідом упровадження інноваційних форм викладання.

## 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

**Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?**

Фінансові та матеріально-технічні ресурси Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні, навчально-методичне забезпечення ОП достатні для досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Навчальні приміщення становлять 126,1 м. кв. (приміщення перебувають на балансі Інституту історії України НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України є користувачем (постанова Бюро Президії Національної академії наук України № 159 від 22.11.2013 р. «Про уточнення розміщення організацій НАН України на площах Інституту історії України НАН України». Установа має наукову бібліотеку (на 01.01.2020 року фонд бібліотеки налічує 126340 прим., з яких фонд іноземної літератури складає 41785 прим.), діє система МБА (у т. ч. зі всіма науковими бібліотеками НАН України). На офіційному сайті Інституту (http://www.inmo.org.ua/library.html) виставлено для безкоштовного завантаження близько 100 монографій і збірників, близько 50 томів словників, комплекти журналу «Мовознавство» (за 2010-2014 рр.) й понад 250 статей співробітників. Освітні складові ОНП 035 Філологія мають навчально-методичне забезпечення; задовільним є мультимедійне забезпечення для в т. ч. дистанційного навчання.

**Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?**

Освітнє середовище в Інституті спроможне задовільнити потреби та інтереси аспірантів: в установі стежать за дотриманням прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки здобувачів вищої освіти і викладачів, дотримуються неконфліктної міжособистісної взаємодії, створюють сприятливі умови навчання. План навчального процесу складено таким чином, аби витримати баланс між освітнім та науково-дослідним складниками; на третьому і четвертому роках навчання немає аудиторної роботи, передбачається праця над особистим дослідженням – проведення експериментів, соціолінгвістичних опитувань, консультування з науковим керівником, публікація статей, написання тексту дисертації тощо. Освітнє середовище Інституту прямо корелює з науковою діяльністю співробітників-викладачів; чимало здобувачів освіти ще до закінчення аспірантури стають штатними співробітниками і безпосередньо беруть участь у фундаментальних і прикладних науково-дослідних темах.

**Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?**

Начальний простір адаптований для потреб аспірантів: окремі кабінети і конференційний зал для лекційних та семінарських занять (із проєктором для перезентацій та мікрофонами), у бібліотеці облаштовано читальну залу з вільним доступом до літератури, установа під'єднана до інтернету.
Здобувачі вищої освіти Інституту, як і штатні працівники, забезпечуються соціальним, економічним, правовим і т. д. захистом усіх структур НАН України. Аспіранти можуть обслуговуватися у Центрі інноваційних медичних технологій Національної академії наук України (колишня Лікарня для вчених), їм можуть надавати консультації у Кризовому центрі медико-психологічної допомоги Інституту психології ім. Г. С. Костюка.

**Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?**

Інформування здобувачів вищої освіти відбувається через сайт Інституту і сторінку у Facebook, групи у Viber, особисту електронну пошту.
Адміністрація установи має змогу щодня консультувати аспірантів з приводу освітніх чи організаційних питань. Наукові керівники при особистих зустрічах і онлайн допомагають зорієнтуватися щодо теми дослідження, методології, рекомендують літературу, допомагають організовувати експеримент чи анкетування, корегують наукову роботу і т. д.
Працівники бібліотеки зорієнтовують здобувачів в бібліографічному пошуку, надають усні довідки і консультації по

телефону, в читальному залі, а також визначають індекси УДК.
Усі аспіранти очної форми навчання гарантовано отримують стипендію і забезпечуються за потреби гуртожитком. Механізми соціальної підтримки випрацювані профспілкою Інтитуту: члени профспілки мають право на матеріальні виплати (у зв'язку з хворобою, сімейними обставинами, смертю близької людини і т.д.), часткову компенсацію на оздоровлення, відпочинок, лікування тощо. Наприкінці кожного року аспірантам з окремих коштів НАН України виплачується матеріальна допомога.

**Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)**

В Інституті особи, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі, мають змогу ефективно навчатися та реалізовувати себе як науковець-дослідник. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Інституту здійснюється і за очною (денною), і за заочною формою навчання. Більшість освітньої та методичної літератури, необхідної для опанування дисциплін, викладена у мережі інтернету, на сайті установи; викладачі володіють інформаційно-комунікаційними технологіями для дистанційного навчання.

**Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?**

Відповідно до законодавства України у сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, протидії дискримінації та сексуальним домаганням в Інституті діє Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Положення регламентує заходи щодо виявлення, попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку з виникненням конфліктних ситуацій та способи їх врегулювання.
З метою попередження конфліктних ситуацій, запобігання дискримінації та сексуальним домаганням в Інституті заборонені: дискримінаційні висловлювання, утиски, мова ненависті. Шляхами попередження конфліктних ситуацій визначено відкритість діяльності Інституту, постійне інформування працівників про результати і цілі діяльності; гласність і колегіальність, визначення пріоритетів розвитку як усього колективу Інституту, так і окремих його членів; створення належних умов праці, можливості підвищення кваліфікації, умови для кар'єрного зростання, організація відпочинку; формування у наукових працівників та аспірантів Інституту високої психолого-педагогічної культури спілкування тощо (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/conflict.pdf).
Конфліктні ситуації, пов'язані з корупцією, врегульовуються відповідно до Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf).

## 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

**Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет**

Проєктна група при розробленні освітньої програми 035 Філологія керувалася Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text), а також виданням «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації», здійсненого за сприяння проєкту Європейського Союзу «Національний Темпус-офіс в Україні» (file:///C:/Users/WS717.1/AppData/Local/Temp/Rozroblennya_osv_program.pdf).
Процедури розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду ОП регулюються «Положенням про укладання та оновлення освітніх програм в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%B0-%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC.pdf).

**Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?**

До «Циклу загальної підготовки» у 2017 р. натомість курсу «Граматика та стилістика української усної та писемної мовної практики» була введена дисципліна «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри». Заміна була мотивована прагненням розширити та поглибити теоретичні і практичні знання аспірантів щодо специфіки функціонування саме наукового стилю української мови, його засобів та прийомів, специфіки окремих підстилів, розвинути вміння застосовувати ці знання під час написання наукових текстів і виступів на конференціях, семінарах, круглих столах, підвищити рівень комунікативної компетентності аспірантів, фахового оволодіння метамовою для опису лінгвального матеріалу, закріпити основи наукової етики.

Дисципліна «Когнітивна лінгвістика» («Цикл професійної підготовки») у 2019 р. була звужена, введено курс «Слов'янська лексикографія, фразеографія та пареміографія». Освітній компонент забезпечує здобуття теоретичних і практичних знань з лексикографії, фразеографії та пареміографії слов'янських мов; покликаний навчити аспірантів використовувати лексикографічні, фразеографічні та пареміографічні кодекси різного типу, а також лінгвістичні корпуси слов'янських мов під час наукових досліджень; знайомить із методами аналізу словникових статей різного типу; зорієнтовує в сучасних тенденціях розвитку слов'янського словникарства; закладає розуміння основних методик укладання лексикографічних, фразеографічних і пареміографічних кодексів тощо.

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП**

Здобувачі вищої освіти входять до складу ради молодих учених Інституту – консультативно-дорадчого органу, який сприяє активізації та координації наукової, інноваційної та іншої творчої діяльності молодих учених, представництва, захисту і реалізації їхніх професійних, інтелектуальних, юридичних і соціально-економічних прав. Оскільки голова ради молодих учених (к. ф. н. О. О. Євланова) входить до складу вченої ради установи, вона залучена до процесу періодичного перегляду ОНП, декларує всі зауваження і рішення щодо ОП.

**Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП**

Адміністрація Інституту займає демократичну позицію і завжди відкрито обговорює питання, які порушують здобувачі вищої освіти. Аспіранти обов'язково присутні на засіданнях ученої ради установи і можуть безперешкодно брати участь у її роботі.
Органом самоврядування аспірантів є рада молодих учених, до якої входять як здобувачі освіти, так і штатні співробітники Інституту (до 35 років). Рада молодих учених бере участь у моніторингу та періодичному оновленні ОП.

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості**

Діє низка угод про співпрацю Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України з вищими навчальними закладами України та академічними інститутами. Угоди предбачають співпрацю в науковій і освітній галузях, об'єднання зусиль і сторін у підготовці висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів, залучення фахівців до поліпшення навчального процесу.
При Відділенні літератури, мови і мистецтвознавства НАН України і на базі Інституту значну координаційну мовознавчу роботу здійснює Наукова рада з проблеми «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності». Основними формами координаційної роботи бюро ради з вишами є аналіз і обговорення наукових досліджень у галузі мовознавства в науково-дослідних інститутах НАН України та на мовознавчих кафедрах університетів, організація та проведення наукових симпозіумів у межах України, участь у міждержавних форумах, уточнення наукових планових завдань мовознавчих осередків вищої школи України та рекомендації щодо вибору і можливостей реалізації наукового потенціалу викладацького складу тощо. З метою глибшої координації мовознавчих досліджень і ознайомлення з новими світовими та вітчизняними науковими досягненнями щороку на базі українських вишів проводяться засідання Наукової ради за участі завідувачів мовознавчих кафедр та провідних лінгвістів. Такі дії і заходи дозволяють розставляти акценти на теоретичних проблемах, висвітлюваних в навчальних курсах ОНП, виявляти проблемні лакуни вищої школи, які варто заповнити у дисциплінах при підготовці докторів філолософії.

**Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП**

У 2020 р. відбувся перший випуск здобувачів вищої освіти за ОНП 035 Філологія.
Відповідно до системи моніторингу результатів навчання в аспірантурі установ НАН України перед закінченням навчання аспіранти обов'язково проходять процедуру «розподілу», на якій випускникам пропонують працевлаштування в Інституті або ж вони декларують свої наміри про роботу в іншому академічному інституті / одному з вишів України / інших профільних підприємствах.
Стратегія розвитку Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України на 2019–2024 рр. передбачає дотримання принципу поповнення молодими кадрами, особливо через аспірантуру. Відповідно до зазначеного всі аспіранти четвертого року навчання з 01.01.2020 були зараховані до штату Інституту на посади молодших наукових спіробітників. Напочатку 2021 р. відбулося чергове поповнення установи молодими науковцями з числа здобувачів вищої освіти.

**Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?**

У 2017 р. здійснено перегляд начального плану: 1) аби уникнути розриву навчального процесу, пересунуто екзаменаційну сесію з осені на червень; 2) з метою поліпшення ефективності роботи аспірантів над дисертаційними дослідженнями, перенесено дисципліни з третього року навчання на перший; 3) введено нові дисципліни, зорієнтовані на розвиток фахових компетентностей здобувачів освіти; 4) виявлено і усунуто недоліки у викладанні курсів дисциплін на вибір; 5) посилено роботу з попередження проявів академічної недоброчесності; 6) введено проміжні щоквартальні атестації на засіданнях структурних підрозділів тощо.

**Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?**

Освітньо-наукова програма 035 Філологія акредитується вперше.

**Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?**

Проєкта група ОНП 035 Філологія, учена рада Інституту, рада молодих учених, адміністрація установи працюють над моніторингом якості навчання здобувачів вищої освіти. На засіданнях структурних підрозділів відбуваються обговорення робочих програм окремих дисциплін; наукові керівники за сприяння завідувачів відділів ініціюють заходи для поліпшення ефективності роботи над дисертаційними дослідженнями. Наукова рада з проблеми «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» відстежує тематику докторських та кандидатських дисертацій, рецензує й оцінює якість наукових праць, підготовлених до друку.

**Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти**

На підставі «Положення про оновлення та складання освітніх програм в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» в установі створено комісію із забезпечення якості освіти (далі – Комісія) (наказ № від 3 вересня 2020 р.). До повноважень комісії входить реагування на проблеми, які виникають під час освітнього процесу. У разі виникнення потреби керівники комісії звертаються до структурних підрозділів, які відповідають за викладання навчальних дисциплін. Названі підрозділи мають усунути виявлені проблеми шляхом унесення змін до програми та ін. Відділ слов'янських мов відповідає за розроблення програм та викладання таких дисциплін: «Риторика та основи ораторського мистецтва», «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри», «Слов'янська лексикографія, фразеографія та пареміографія», «Сучасна українська славістика: проблеми, перспективи», «Етнолінгвістика»; відділ мов України – за дисципліну «Когнітивна лінгвістика», «Соціолінгвістика»; відділ загального мовознавства – за дисципліни «Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства», «Методи лінгвістичних досліджень», «Мови світу: характеристика, підстави класифікації»; відділ германських, романських і балтійських мов – за дисципліну «Порівняльно-історичне і зіставне мовознавство: історія, сучасний стан, перспективи».

## 9. Прозорість і публічність

**Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?**

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в Інституті регулюються документами:
- статутом Інституту (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2020/inmo.-statut.pdf);
- Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/aspirant_doctorant.pdf);
- освітньо-науковою програмою (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/onp.pdf);
- Положенням про організацію освітнього процесу (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/orgosvproc.pdf);
- Положенням про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf).

**Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки**

http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/onp.pdf

**Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)**

http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/onp.pdf

## 10. Навчання через дослідження

**Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)**

Гармонійне поєднання наукового і освітнього компонентів ОНП (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/onp.pdf) забезпечує формування сукупності компетенцій, необхідних для успішної підготовки доктора філософії. Комплекс освітніх дисциплін сконцентровано у два перші роки навчання, аби згодом аспіранти змогли зосередитися на дисертаційному дослідженні. Дисципліни «Іноземна мова» і «Риторика та основи ораторського мистецтва» забезпечують розвиток необхідних для фахівця навичок комунікації у професійній сфері (усна й письмова форми), уміння працювати в різних культурних середовищах. Курси «Науковий текст: стилістичні та змістові параметри» і «Методи лінгвістичних досліджень» надають інструментарій для створення високоякісного наукового тексту. Асистентська педагогічна практика готує здобувачів освіти до викладання у вишах різного рівня. Аспіранти у «Циклі професійної підготовки» опановують курси, які охоплюють загальні теоретичні мовознавчі питання, дисципліни на вибір дозволяють відточити вузькопрофільні знання і навички.
Левову частку навчального часу за ОНП віддано на самостійну роботу, що виробляє здатність працювати над індивідуальним проєктом (дисертаційним дослідженням), планувати етапи роботи, бути адекватним змінам і ефективним у нових обставинах.

**Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю**

Повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю забезпечують дисципліни «Циклу загальної підготовки» (20 кредитів ЄКТС), «Циклу професійної підготовки» (12 кредитів ЄКТС), «Дисципліни за вільним вибором аспіранта» (15 кредитів ЄКТС).
ОНП реалізується в активному академічному та викладацькому середовищах, сприяє перейняттю традицій і цінностей українських наукових лінгвістичних шкіл, передбачає всебічну підтримку участі здобувачів ступеня доктора філософії в міжнародних проєктах (через академічну мобільність), сприяє активній комунікації із закордонними колегами.

**Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю**

ОНП 035 Філологія відповідно до ПРН-11 (Уміння застосувати набуті знання та педагогічну майстерність на практиці під час організації і проведенні навчального процесу) передбачає працевлаштування випускників у т. ч. і на посадах викладачів університетів та закладів вищої освіти (2310): доцент, професор кафедри, асистент (відповідно до класифікатора професій України ДК 003:2010:). Підготовка до викладацької діяльності здобувачів вищої освіти забезпечується «Асистентською педагогічною практикою» (6 кредитів ЄКТС).

**Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників**

Теми наукових досліджень аспірантів обираються відповідно до напрямів досліджень наукових керівників і їхніх професійних інтересів.
Н-д, тема дисертації аспіранта С. І. Терещенка – «Фразеологічна підсистема ідіостилю Володимира Короткевича» – лягає у русло наукових зацікавлень к. ф. н., ст. наук. співр. О. І. Скопненка, який досліджує питання кодифікації та нормалізації білоруської й української літературних мов, проблеми художнього перекладу тощо.
Дослідження І. Ю. Поліщук («Трансонімічні власні назви у складі лінгвістичного ландшафту сучасного американського міста»), О. В. Харик («Відонімне та відапелятивне словотворення у царині медичної термінології»), М. П. Остапенко («Епоніми у лексико-семантичній системі мови») відповідають науковим інтересам наукового керівника – д. ф. н., проф. С. С. Єрмоленка, фахівця з лінгвосеміотики, функційної граматики, етнолінгвістики, лінгвокультурології, ономастики.
Теми дослідження М. В. Музики («Ставлення до мови в українському молодіжному середовищі») і І. О. Голотової («Особові імена представників національних меншин в Україні: соціолінгвістичні аспекти») стосуються напряму наукової діяльності к. ф. н. О. І. Михальчук, яка займається питаннями соціолінгвістики (соціолінгвістичні особливості мовних спільнот в Україні, мовна поведінка, мовні права, мовна інтеграція, мультилінгвізм), ономастики (мікротопонімія, екологія мови в українському ономастичному середовищі, лінгвістична експертиза імен).

**Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)**

Майданчиком для регулярних виступів і наукових дискусій здобувачів вищої освіти є семінар «Семантичні і функціональні аспекти дослідження мови: слово, текст, дискурс» при відділі загального мовознавства Інституту. Із 2017 р. двічі на рік (травень, листопад) радою молодих учених Інституту організовується наукова конференція

молодих учених «Лінгвістика XXI ст.: традиції і перспективи розвитку», на якій із доповідями виступають співробітники та аспіранти установи, а також представники українських вишів.
Традиційно в установі проводять славістичні конференції (2019 р., Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження Г. П. Їжакевич); Потебнянські читання (2018 р., Дев'яті Потебнянські читання), щорічно – наукові форуми у партнерстві з іншими установами: Міжнародна наукова конференція «Мова і культура» ім. проф. Сергія Бураго, Міжнародні славістичні читання, присвячені пам'яті академіка Л. А. Булаховського, Міжнародна науково-практична конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні» і т. д. У всіх конференціях аспіранти можуть брати участь і безоплатно друкувати результати досліджень у колективних збірниках чи на сторінках журналу «Мовознавство» (категорія Б).

**Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи**

Відповідно до п. ІІ. 12 "Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України" аспіранти мають право на «академічну мобільність, зокрема міжнародну, для отримання додаткової консультації, необхідної для якісного проведення наукового дослідження та/або для успішного виконання освітньо-наукової програми».
Упродовж 2016-2021 рр. діють угоди про наукову співпрацю з установами й навчальними закладами Польщі (Інститут східнослов'янської філології Ягеллонського університету), Казахстану (Євразійський національний університет ім. Л. М. Гумільова), Кореї (Науково-дослідний інститут мови та інформації корейського університету), Білорусі (Інститут мови та літератури імені Якуба Коласа і Янки Купали Національної академії наук Білорусі) та ін. Тісні зв'язки із закордонними університетами забезпечують можливості для долучення аспірантів до світової академічної спільноти через стажування, участь у конференціях, літніх школах і т. д.
Інститут є ініціатором чи співорганізатором проведення низки міжнародних конференцій, у яких брали участь і науковці-іноземці: Міжнародна наукова конференція «мова, культура та переклад у XX – XXI ст. (до 130-річчя з дня народження професора Миколи Зерова)» (2020), Міжнародна наукова конференція «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять» (2019), Дев'ятий Міжнародний конгрес україністів (2018), Міжнародна наукова конференція «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (2017) і т. д.

**Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються**

Упродовж періоду запровадження ОНП 035 Філологія в Інституті виконувались/ виконуються науково-дослідні роботи (фундаментальні і прикладні), участь у яких брали/ беруть наукові керівники аспірантів, регулярно оприлюднюючи результати досліджень, н-д:
- Мова як чинник духовного розвитку суспільства (2012 – 2016, 0112U00075.
- Східнослов'янський глотогенез і динаміка лінгвальних рівнів української мови в загальнослов'янському контексті (2013 – 2017, 0113U000843).
- Індоєвропейські мовні зв'язки і контакти в історичному плані і на сучасному етапі глобалізації: лінгвокультурологічні аспекти (2014 – 2018, 0114U000748).
- Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива (2014 – 2018, 0114U000749).
- Динаміка мовно-національної системи: чинники розвитку і його соціокультурні вияви (2016 – 2020, 0116U000694).
- Мови західних і південних слов'ян в контексті соціокультурного розвитку Європи (2016 – 2020, 0116U002216).
- Російська мова в Україні: етнолінгвістичний, когнітивний та структурний аспекти (2016 – 2020, 0116U002482).
- Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства (2017 – 2021, 0117U002572).
- Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст (2018 – 2019, 0118U006205).
- Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор (2019 – 2023, 0118U006308).
- Лексика індоєвропейських та інших мов: історія і сучасність в етнокультурному вимірі (2019 – 2023, 0118U005378).

**Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)**

«Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» у п. 1.2. визнає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього й наукового процесів. Дотримання академічної доброчесності в контексті наукової роботи передбачає надання достовірної інформації про результати наукової діяльності, використані методики й джерела інформації (п. 2.2).
За порушення академічної доброчесності наукові співробітники Інституту можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема: їм може бути винесене попередження; їм можуть відмовити в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; їх можуть позбавити права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади і т. д. (п. 5.2).
За порушення академічної доброчесності аспіранти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: їм може бути винесене попередження; їх можуть зобов'язати пройти повторне оцінювання; їх можуть відрахувати;їм можуть відмовити в наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; можуть зняти їхню дисертацію з розгляду спеціалізованої вченої ради Інституту незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту (за ухвалою вченої ради Інституту) тощо (п. 5.3).

**Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

Норми «Положення про академічну доброчесність наукових співробітників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України» (http://www.inmo.org.ua/assets/files/2021/polozhennia/dobrochesnist.pdf) застосовуються до всіх наукових співробітників Інституту (зокрема викладачів дисциплін, наукових керівників), а також здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.
Усі публікації, подані до наукових видань Інституту, проходять перевірку через процедуру експертного рецензування, у разі потреби під час експертизи використовують технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності (п. 6.3).
За порушення академічної доброчесності наукових керівників можуть позбавити можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами / наукове консультування докторантів (за ухвалою вченої ради Інституту) (п. 5.2).

## 11. Перспективи подальшого розвитку ОП

**Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?**

ОНП Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України сформована так, щоб забезпечити підготування висококваліфікованих фахівців – наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері філології через набуття ними компетентностей, необхідних для здійснення фундаментальних і прикладних досліджень (результати яких матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення, сприятимуть соціально-культурному прогресу), а також ведення викладацької діяльності.
Важливі переваги ОНП Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України:
• відповідність організації та освітньої діяльності сучасним вимогам лінгвістичної освіти та лінгвістичної науки;
• широкий спектр дисциплін, що дають змогу підготувати на найвищому рівні фахівців, здатних проводити дослідження в галузях українського, слов'янського, германського, романського та балтського мовознавства;
• здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають змогу перейняти в межах дисциплін програми найліпші традиції вітчизняної академічної лінгвістичної науки;
• дисципліни програми викладають науковці, які мають значні професійні здобутки в галузі мовознавства;
• наукове керівництво здійснюють провідні науковці Інституту;
• активна співпраця з провідними науково-дослідними установами України та закладами вищої освіти, зокрема з Українським мовно-інформаційним фондом НАН України, Інститутом філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Інститутом української мови НАН України, Київським національним лінгвістичним університетом, Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова та ін.
• наявність фахових видань, у яких здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук мають змогу оприлюднювати результати своїх досліджень.
Водночас Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України з метою постійного розвитку та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук визначають такі слабкі сторони ОНП, опрацювання яких стане пріоритетом:
• недостатні можливості для налагодження активної співпраці із зарубіжними науковими центрами;
• потреба посилити забезпечення ОНП сучасними інформаційними технологіями;
• потреба розширити можливості дистанційних форм навчання.

**Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?**

Доцільно зосередити увагу на впровадженні низки нових освітніх підходів та розвитку прогресивних практик для реалізації ОП, зокрема:
• забезпечити розвиток дистанційних програм та запровадити мішане навчання, що поєднуватиме онлайнове навчання, традиційне та самостійне навчання;
• інтенсифікувати наукову співпрацю з провідними українськими закладами вищої освіти, науковими центрами, органами державної влади та місцевого самоврядування;
• активізувати пошуки можливостей дослідницької роботи й освітніх можливостей у співпраці із зарубіжними науковцями.
Збереження орієнтації на сучасну європейську модель підготування аспірантів, розвиток ОНП відповідно до новітніх тенденцій у професійній та науковій сферах та збереження найліпших традицій вітчизняної академічної науки в усій різноманітності її шкіл. У 2021– 2023 рр. в Інституті викладання і навчання буде провадитися, спираючись на останні здобутки академічної науки, що сприятиме розвиткові універсальних навичок науковця.
Навчальну програму реалізовуватимуть у форматі мішаного навчання, що дасть змогу використовувати гнучкі формати навчання. Забезпечення ефективної реалізації ОНП потребуватиме активного залучення технологій дистанційного навчання та відповідних змін у процесі оцінювання.
Відповідно до Стратегії розвитку Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України на 2019–2024 рр. Установа послідовно дбає про:
розвиток пріоритетних напрямів мовознавчої науки, фундаментальних і прикладних наукових досліджень;
розвиток міжнародного наукового співробітництва;

підготування та формування наукових кадрів вищої кваліфікації;
зміцнення співробітництва з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, поглиблення співробітництва із закладами вищої освіти, науково-культурними установами;
підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації (стажування науковців і викладачів);
підтримку в належному стані та розвиток дослідницької інфраструктури (архіву, наукової бібліотеки).

**Запевнення**

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

*Таблиця 1.* Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

*Таблиця 2.* Зведена інформація про викладачів ОП

*Таблиця 3.* Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

*Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.*

Інформація про КЕП

**ПІБ:**

Дата: 22.04.2021 р.

**Таблиця 1.** Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

| **Назва освітнього компонента** | **Вид компонента** | **Силабус або інші навчально-методичні матеріали** | | **Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*** |
|---|---|---|---|---|
| | | **Назва файла** | **Хеш файла** | |
| Риторика та основи ораторського мистецтва | навчальна дисципліна | *Силабус_Риторика та основи ораторського мистецтва.pdf* | 6LOe14+MV2N2ZsoUIxDMamnToacY1ZNwUJAgvTercZ8= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).<br>Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).<br>Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).<br>Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).<br>Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).<br>Мікрофон: MX 632CNGS (2019).<br>WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | навчальна дисципліна | *Силабус_Науковий текст_стилістичні та змістові параметри.pdf* | +9rk/QHHgtofX5IR1gWkZ3gtvRnSaNwfoisgJ+QsoGw= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).<br>Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).<br>Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).<br>Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).<br>Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).<br>Мікрофон: MX 632CNGS (2019).<br>WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Когнітивна лінгвістика | навчальна дисципліна | *Силабус_Когнітивна лінгвістика.pdf* | QKh9OIvyyXMwkXfo8onGkq6XFokyMIpafYW5K4OaZz4= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).<br>Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).<br>Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).<br>Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).<br>Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).<br>Мікрофон: MX 632CNGS (2019).<br>WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | навчальна дисципліна | *Силабус_Історія лінгвістичних учень.pdf* | jdfq7NbuZw7p5+ha9if5iFA+rLRmi9f6MagB7L4njXI= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R)* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | *Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).*<br>*Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).*<br>*Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).*<br>*Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).*<br>*Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).*<br>*Мікрофон: MX 632CNGS (2019).*<br>*WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Методи лінгвістичних досліджень | навчальна дисципліна | *Силабус_Методи лінгвістичних досліджень.pdf* | fh2YGLOAJ8ESXy9LUIoUZr+psocsnPFlD+cM1eRPFPo= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).*<br>*Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).*<br>*Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).*<br>*Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).*<br>*Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).*<br>*Мікрофон: MX 632CNGS (2019).*<br>*WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Соціолінгвістика | навчальна дисципліна | *Силабус_Соціолінгвістика.pdf* | GZX+S91IhIQ1GazQ2+im4qnRIhPqQokGXXmuFmTOzao= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).*<br>*Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).*<br>*Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).*<br>*Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).*<br>*Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).*<br>*Мікрофон: MX 632CNGS (2019).*<br>*WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).* |
| Асистентська педагогічна практика | практика | *Силабус_Асистентська педпрактика.pdf* | Gu+PRIfPgfs+Oc381rBafT7GMLbfTWrLnGPNcDxeUB8= | *ПК: Acer Aspire M3-581TG (2017); Zver DvD org v2012 AMD Atlon 64 Processor 3000+ 1,81 ГГц 448 МБ ОЗУ; Zver CD Lego v 8.10.4 AMD Atlon XP 1700+1,46 ГГц 1 ГБ ОЗУ; Zver DvD org v 2012 Intel(R) Celeron(R) CPU 2,53GHz 2,53 ГГц 192 МБ ОЗУ (2015).*<br>*Принтери: hp LaserJet 1000 series; Samsung ML-2850D (2015 р.).*<br>*Ксерокс: Canon IR 2016J (2013 р.).*<br>*Проєктор: Optoma DS315e (E1P1AWBE1Z2) (2019 р.).*<br>*Акустична система: MAX 15MH-S Clarity(2019).*<br>*Мікрофон: MX 632CNGS (2019).*<br>*WiFi-роутер (для підключення до інтернету та спільної роботи) (2015).*<br>*МТЗ асистентської педагогічної практики також здійснює факультет гуманітарних наук Національного університету* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | *«Києво-Могилянська академія».* |

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

**Таблиця 2.** Зведена інформація про викладачів ОП

| ID викладача | ПІБ | Посада | Структурний підрозділ | Кваліфікація викладача | Стаж | Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП | Обґрунтування |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 159517 | Єрмоленко Сергій Семенович | провідний науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ загального мовознавства | Диплом доктора наук ДД 005939, виданий 14.06.2007, Атестат професора 12ПР 010825, виданий 29.09.2015 | 46 | Методи лінгвістичних досліджень | Основні напрями досліджень: загальне мовознавство, лінгвосеміотика, компаративістика.<br>Диплом спеціаліста Я № 786258 Київського ордена Леніна державний університет імені Т. Г. Шевченка від 28.06.1973, спеціальність «романо-германські мови і література», кваліфікація «філолог, викладач англійської і французької мов і літератур».<br>Диплом доктора філологічних наук ФЛ № 005670, виданий Вищою атестаційною комісією України 26.11.1982, спеціальність «загальне мовознавство».<br>Атестат професора 12ПР № 010825, виданий Атестаційною колегією 29.09.2015, спеціальність «загальне мовознавство».<br>Статті:<br>1. Мовні ілюстрації як складник лінгвістичного тексту: до постановки проблеми // Теоретична і дидактична філологія. – 2017. – Вип. 25. – С. 91–100.<br>2. Граматичні та міфологічні аспекти реалізації геортонімів у контексті народнокалендарних прислів'їв // Мовознавство. – 2017. – № 2. – С. 44–53.<br>3. Транслятивна адаптація при гібридно-жанровому запозиченні («Гербарій» Яна Твардовського в українському |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | перекладі) // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. – 2017. – Вип. 32. – С. 34–40<br>4. Взаємодія соціокультурних кодів у хронологічному маркуванні польських та українських календарних паремій: причинок до зіставного вивчення слов'янської традиційної моделі світу // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: пам'яті академіка Леоніда Булаховського. – 2018. – Вип. 33. – С. 34–54.<br>5. Пол. tak та укр. так на тлі слов'янських когнатів і деяких індоєвропейських відповідників: причинок до вивчення смислової динаміки дейксису // Полоністика у XXI столітті: між локальним і глобальним. Збірник праць з нагоди 190-річчя польської філології у Львівському Університеті. – 2018. – С. 42–59.<br>6. Linguistic description of eponymy: parameters and problems // Мовознавство. – 2018. – № 4. – С. 10–26.<br>7. Українська епонімія в соціокультурному аспекті // Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ. II Міжнародна наукова конференція. 22-23 листопада 2018 р. Львів. Матеріали. – 2018. – С. 45–47.<br>8. Categorizing Ukrainian eponyms from a socio-cultural perspective // Мова і суспільство. – 2018. – Вип. 9. – С. 5–13.<br>9. Some issues in research of eponymous business name motivation (with reference to Ukrainian onomasticon) [in collaboration with H.Zymovets] // Лінгвістичні студії : Linguistic studies. – 2018. – Вип. 36. – С. 110–116.<br>10. Mythopoetical symbolism in the inner form of Soviet |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Ukrainian sensational fiction texts // Мовознавство. – 2019. – № 2. – С. 29–36.<br>11. Внутрішньотекстуальний суб'єкт і категорія персональності в поетичній мові Михайля Семенка // Мовознавство. – 2019. – № 6. – С. 56–63.<br>12. Meaning shift parallels in temporal deixis // Лінгвістичні студії. – 2019. – Вип. 38. – С. 47–52.<br>13. Мовою власних імен: сучасна українська епонімія в інтерлінгвістичному і міжкультурному контексті // Українська мова і європейський лінгкокультурний контекст. – 2020. – С. 198–233.<br>14. Linguistic examples as carriers of socio-cultural information // Мова і суспільство (Львів). – 2019. – Вип. 10. – С. 137–147.<br>15. More on Jan Twardowski's word-play: an immanent-transcendent approach [in collaboration with T.Chernysh] // Мовознавство. – 2020. – № 3. – С. 34–40.<br>16. Про довколанауковий металексикографічнний дискурс // Галактика слова: Галині Макарівні Гнатюк. – 2020. – С. 68–86.<br>Монографії:<br>1. «Образные средства морфологи» (1987)<br>2. «Современное зарубежное языкознание» (1983)<br>3. «Общая лексика германских и балто-славянских языков» (1989; співатор)<br>4. «Методологические основы новых направлений в мировом языкознании» (1992; співавтор).<br>5. «Мовне моделювання дійсності і знакова структура мовних одиниць» (2006).<br>6. «Мова і мовознавство в духовному житті суспільства» (2007; співавтор).<br>7. «Історична типологія слов'янських мов» (Ч. 2; 2008; співавтор).<br>Виконання |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Динаміка мовно-національної системи: чинники розвитку і його соціокультурні вияви» (2016-2020);<br>2. «Нові соціальні цінності й пріоритети як чинники розвитку мов європейського культурного ареалу в новітній період їхньої історії» (2021-2025).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Пріоритети мовознавчої науки у контексті глобалізаційних процесів», присвяченій 60-річному ювілею кафедри загального мовознавства та класичної філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, 2016).<br>2. Конференція «Полоністика у XXI столітті: між локальним і глобальним. до 190-річчя польської філології у львівському університеті» (Львів, 2016).<br>3. Міжнародна наукова конференція «Теорія і практика української та слов'янської лексикографії: традиції і сьогодення» (Київ, 2017).<br>4. ІІ Міжнародна наукова конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018).<br>5. Засідання Ради молодих учених Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (Київ, 2018).<br>6. Ювілейна конференція до 15- |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | ліття кафедри полоністики ЛНУ «Полоністика у світлі традицій і викликів сучасності» (Львів, 2019).<br>7. Міжнародна наукова конференція «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять» (Київ, 2019).<br>Науковий керівник аспірантів Т. Я. Борисової, О. А. Пономарьової, І. О. Крікницької, М. П. Остапенко, Л. Ю. Поліщук, О. В. Харик та науковий консультант докторантів Н. С. Кудрявцевої, Г.В.Зимовець та Л. І. НіколаєнкоПідготував п'ять кандидатів філологічних наук і одного доктора філологічних наук.<br>Виконував обов'язки члена редакційної колегії збірника «Слов'янська фантастика» (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2016).<br>Виконував обов'язки «закритого» рецензента для вітчизняних і зарубіжних (у тому числі індексованих у базі «Скопус») видань: Studia z Filologii Polskiej a Słowiańskiej (база Scopus): https://ispan.waw.pl/journals/index.php/sfps/pages/view/reviewers_vol_54<br>Експерт Наукової ради МОН України за профілем «мовознавство, літературознавство, мистецтвознавство, соціальні комунікації».<br>Член спецрад Д.26.172.01 (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України), де він також є заступником голови ради, і Д.26.001.19 (Київський національний університет ім. Т. Шевченка).<br>Неодноразово виступав опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій.<br>Член редколегії та |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | заступник головного редактора журналу «Мовознавство». |
| 383414 | Тараненко Аушряле Леонардівна | старший науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ романських, германських та балтійських мов | Диплом кандидата наук ФЛ 012441, виданий 10.05.1988 | 43 | Методи лінгвістичних досліджень | Основні напрями досліджень: порівняльно-історичне мовознавство, проблеми балто-слов'янських мовних контактів, мовного субстрату, семантичної деривації.<br>Диплом спеціаліста С № 454216 Вільнюського державного університету ім. В. Капсукаса від 01.07.1982, спеціальність «литовська мова і література», кваліфікація «філолог, викладач».<br>Диплом кандидата філологічних наук ФЛ № 012441, виданий Радою при Вільнюському університеті ім. В. Капсукаса 10.05.1988, спеціальність «балтійські мови».<br>Статті:<br>До питання про інтерномінацію між дендронімами та іншими лексико-тематичними групами на позначення живої природи // Мовознавство. – 1987. – № 2. – С. 70–73.<br>До питання про назви хвойних дерев і похідних від них утворень в балтійських і слов'янських мовах // Семасіологія і словотвір: зб. наук. праць. – К.: Наук. думка, 1989. – С. 8–11.<br>Балтійська тематика в науковій спадщині Ю. І. Венеліса (Гуци) // Постаті та ідеї (з історії мовознавства в Україні): зб. наук. праць. – К.: Наук. думка, 1995. – С. 30–36.<br>А. П. Непокупний – дослідник прусської мови // Мовознавство. – 2012. – № 2. – С. 20–26.<br>Деякі питання литовської просодії в працях В. Г. Скляренка // Акцентологія. Етимологія. Семантика. До 75-річчя академіка НАН України В. Г. Скляренка / зб. наук. праць. – К.: Наукова |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | думка, 2012. – С. 151–162.<br>Литовська мова [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2016. – Т. 16. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=55244.<br>Литовська література [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2016. – Т. 16.<br>Майроніс [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2017. – Т. 18. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=60536.<br>Малдоніс [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2017. – Т. 18. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=61109.<br>Хроніка конференції, присвяченої А. П. Непокупному, що відбулася в Інституті литовської мови (м. Вільнюс) // Мовознавство. – 2017. – №5. – С. 80–81.<br>Мартінайтіс Марцеліюс [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2018. – Т. 19. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=63950.<br>Марцінкявічюс Юстінас [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2018. – Т. 19. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=64028.<br>Межелайтіс Едуардас [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2018. – Т. 19. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=66107.<br>Міколайтіс-Путинас Вінцас [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2018. – Т. 19. – Режим доступу до ресурсу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=65211. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Непокупний Анатолій Павлович [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – 2019. – Т. 21.<br>Монографії:<br>1. «Общая лексика германских и балто-славянских языков» (1989; співавтор).<br>2. «Індоєвропейська спадщина в лексиці слов'янських, балтійських, германських і романських мов» (2013; співавторка).<br>Брошури:<br>«Анатолій Павлович Непокупний: Біобібліографія до 75-річчя» (2008; співавтор).<br>Розмовники:<br>1. «З України до Литви: Українсько-литовський розмовник» (2004; співавтор).<br>2. «Литовсько-український розмовник» (2006; співавтор).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Індоєвропейські мовні зв'язки і контакти в історичному плані і на сучасному етапі глобалізації: лінгвокультурологічні аспекти» (2016-2018 рр.).<br>2. «Лексика індоєвропейських та інших мов: історія і сучасність в етнокультурному вимірі» (2019-2020 рр.).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Контакти української з іншими індоєвропейськими мовами на різних етапах духовного розвитку суспільства») (2016 р.).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Культурно-мовні зв'язки як складова соціогуманітарного розвитку України на різних історичних етапах» (2017-2021 рр.). |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Соціокультурні чинники інноваційних явищ у сучасних мовах європейського культурного ареалу» (2018-2019 р.).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Балтійські й слов'янські мови та діалекти в Центральній Європі», присвячена 85-річчю А. П. Непокупного (Інститут литовської мови; м. Вільнюс, Литва, 2017);<br>2. Доповідь на тему «Тенденції у формуванні нової лексики в литовській мові за часів відновленої незалежності (з 1990 р.)» для виступу на засіданні вченої ради Інституту (березень, 2021).<br>Перекладає з литовської мови.<br>Організатор й викладач литовської недільної школи в Києві. |
| 139833 | Белей Лесь Любомирович | науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ мов України | Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет", рік закінчення: 2009, спеціальність: 030501 Українська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 012676, виданий 28.03.2013 | 10 | Соціолінгвістика | Основні напрями досліджень: соціолінгвістика, україністика, ономастика, перекладознавство.<br>Диплом спеціаліста АК № 36885216 Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 30.06.2009, спеціальність «українська мова та література», кваліфікація «магістр філології, викладач».<br>Диплом магістра англійської філології W-1/5384/293/2009 Вроцлавського університету (Польща) від 21.04.09.<br>Диплом кандидата філологічних наук ДК № 012676, виданий Атестаційною колегією 28.03.2013, спеціальність «українська мова».<br>Статті:<br>1. Мова української блогосфери: між новографією і |

новомовою // Екологія мови і мовна політика у сучасному суспільстві. – К., 2012. – С. 194–202.
2. Адміністративно-правове регулювання мовного ландшафту в Україні // Aktualne otazky teorie diskursu. – 2013. – С. 269–281.
3. Угорськомовна меншина Закарпаття: тенденції мовної поведінки на прикладі студентів ВНЗ // Slovanské Reminiscencie. – 2014. – С. 19–44.
4. Угорськомовні студенти Закарпаття: мовні преференції під час дії Закону Про засади державної мовної політики // Мовознавство. – 2014. – № 4. – С. 56–68.
5. Мовне очуднення як інструмент маніпулятивного творення «русинської» мови // Мовознавство. – № 3. – 2016. – С. 19–31.
6. Русиністика як антиукраїнська технологія // Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. – Т. 28. – Свиднік, 2016. – С. 12–25.
7. Українська мова й інтернет // Інтернет-ресурс: texty.org.ua.12/12/16
8. Неорусинство в контексті сучасної України // Стратегічні пріоритети» / Національний інститут стратегічних досліджень. – № 1 (42) . – 2017. – С. 57–62.
9. Українська мова в Україні: де вона, яка вона і скільки її // http://tyzhden.ua/Society/187865
10. Суржик. Соціолінгвістична перспектива // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. – Випуск 22. – 2017. – С. 5–8.
11. Причинки до біонічного мовознавства // Мова і культура. Науковий інтернет-часопис Центру досліджень з лінгвокультурології та перекладознавства Філософського факультету Пряшівського університету у Пряшеві. – № 31–32.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | – 2017. – С. 1–7.<br>12. Присутність національних меншин у соціальному просторі Закарпаття від здобуття незалежності України і до сьогодні // Науковий вісник УжНУ. – Серія «Філологія». – № 2 (40). – 2019. – С. 73–76.<br>13. Еволюція мов: модель сингулярностей // Славистика. – XXIII/1. – (2019). – С. 117–133.<br>Монографія: «Українська мова на початку XXI ст.: Параметризація соціально-лінгвістичних змін» (2019).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива» (2014-2018).<br>2. «Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор» (2019-2021).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Екологія мови як фактор впливу на мовну ситуацію») (2012-2016).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Правопис українських та іншомовних власних назв: проблеми міжмовної взаємодії» (2017-2021).<br>5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Міжетнічна взаємодія та консолідація в Україні у світлі інноваційних мовних процесів європейського культурного ареалу» (2018-2019).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Круглий стіл |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | «Русинство в сучасній Україні: історія, реалії та виклики сьогодення» (Київ, 2016 ).<br>2. Міжнародна наукова конференція «Україна і сучасний світ: міжмовний та міжкультурний діалог» (Київ, 2016).<br>3. Міжнародна наукова конференція «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>4. Міжнародна наукова конференція «Україна як культурний та історичний наратив (мова, історія, література)» (Прага, 2017). |
| 46350 | Михальчук Оксана Іванівна | завідувач відділу, Основне місце роботи | Відділ мов України | Диплом спеціаліста, Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 1993, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 003569, виданий 09.06.1999 | 25 | Соціолінгвістика | Основні напрями досліджень: проблеми української ономастики, соціолінгвістики, міжслов'янських мовних взаємин.<br>Диплом спеціаліста з відзнакою КЖ № 900351 Чернівецького державного університету імені Юрія Федьковича від 18.06.1993, спеціальність «українська мова та література», кваліфікація «спеціаліст-філолог, викладач української мови та літератури».<br>Диплом кандидата філологічних наук ДК № 003569, виданий Вищою атестаційною комісією України 09.06.1999, спеціальність «українська мова».<br>Статті:<br>1. Етномовна спільнота: соціолінгвістичні критерії і статус // Мова і суспільство. Збірник наукових праць. – Випуск 4. – Львів, 2013. – С. 33–43.<br>2. Етномовна спільнота як суб'єкт мовних прав // Мовні права в сучасному світі. Збірник наукових праць. – Ужгород, 2014. – С. 210–222.<br>3. Ставлення до мови в координатах мовної поведінки: український контекст // Studia ucrainica Varsoviensia. – Випуск |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 3. – Варшава, 2015. – С. 135–143.<br>4. Мовна поведінка як категорія української соціолінгвістики // Мова і суспільство. Збірник наукових праць. – Випуск 5. – Львів, 2015. – С. 28–40.<br>5. Етномовна самоідентифікація: соціолінгвістичні параметри та якісний стан // Українське мовознавство. Міжвідомчий науковий збірник. – Випуск 45/1. – Київ, 2015. – С. 281–287.<br>6. Соціоономастика як напрям сучасної лінгвістики: українські здобутки і перспективи // Записки з ономастики. Збірник наукових праць. – Випуск 18. – Одеса: Астропринт, 2015. – С. 498–509.<br>7. Проблеми ідентифікації слов'янських прізвищ: міжмовні паралелі // Щорічний науковий збірник з україністики «Діалог мов – діалог культур. Україна і світ». – Мюнхен, 2016. – С. 166–173.<br>8. Проблеми законодавчого регулювання онімного простору: власні імена людей // Наукові записки Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство. – 2017. – С. 213–219.<br>9. Personal names in the context of language rights: Ukrainian perspectives // Onomastic inverstigation. Abstracts. – Riga, Latvijas universitate, 2018. – S. 80–82.<br>10. Мовна компетенція як інстумент реалізації мовних прав // Мовні і концептуальні картини світу. – Вип. 2 (62). – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. – С. 190–197.<br>11. Мовне планування в законодавстві як соціолінгвістична концепція мовно-національних відносин // Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Соціолінгвістичні |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ». – С. 84–85.<br>12. Інноваційні явища в сучасному топоніміконі: між практикою і законом // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – 2019. – Випуск 71. – Ч. І. – С. 370–378.<br>13. Мовне планування в законодавстві як соціолінгвістична концепція мовно-національних відносин // Мова і суспільство. – Вип. 10. – 2019. – С. 82–90.<br>14. Етномовні спільноти в Україні: інтеграція в загальнонаціональний контекст // Мовне законодавство і мовна політика. Україна, Європа, світ. – Київ, 2019. – С. 307–319.<br>15. Мовна інтеграція: європейський досвід та українські перспективи // На перетині мови і права. Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Київ, 2019. – С. 6–15.<br>16. Мовна ідентичність особового імені в контексті української мовної ситуації // Тези доповіді на XXVII Міжнародний ономастичний конгрес // Режим доступу: https://icos2020.ijp.pan.pl/wp-content/uploads/2020/03/ICOS_2020_Abstracts.pdf<br>17. Інноваційні явища в сучасній українській антропонімії: проблеми і перспективи// Міжнародна наукова конференція «Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства» (на пошану пам'яті професора В. В. Лучика) // Києво-Могилянська академія. – Київ, 2020. – С. 84–87. Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/17577<br>Виконання досліджень згідно з науковим |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива» (2014-2018).<br>2. «Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор» (2019-2021).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Екологія мови як фактор впливу на мовну ситуацію») (2012-2016).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Правопис українських та іншомовних власних назв: проблеми міжмовної взаємодії» (2017-2021).<br>5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Міжетнічна взаємодія та консолідація в Україні у світлі інноваційних мовних процесів європейського культурного ареалу» (2018-2019).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна соціолінгвістична конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2016).<br>2. XVII Міжнародна ономастична конференція «Актуальні проблеми української та інослов'янської ономастики», присвячена 80-річчю від дня народження професора Дмитра Бучка (Тернопіль, 2017).<br>3. Міжнародна наукова конференція «Мовно-культурна ідентичність у контексті філіологічних студій» (Київ, 2017).<br>4. Міжнародна |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | наукова конференція «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>5. Круглий стіл «Мовні законопроекти у парламенті» (Київ, 2017).<br>6. Міжнародна наукова конференція «Дослідження з ономастики» (Латвія, Рига, 2018).<br>7. ІІ Міжнародна конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018).<br>8. Всеукраїнська наукова конференція (XI щорічні Грінченківські читання) (Київ, 2018).<br>9. ІІІ Всеукраїнська науково-практична конференція «На перетині мови і права» (Київ, 2019).<br>10. XVIII Міжнародна ономастична конференція (Львів, 2019).<br>11. Круглий стіл «Українська національна ідентичність» (Київ, 2019).<br>12. Міжнародна наукова конференція «Мова як світ світів: граматика і поетика текстових структур» (Київ, 2019).<br>13. Міжнародна наукова конференція «Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства» (на пошану пам'яті професора В. В. Лучика), (Київ, 2020).<br>14. Міжнародна наукова конференція «Україністика: вчора, сьогодні і завтра» (Познань, 2020).<br>15. XIX Всеукраїнська ономастична конференція з міжнародною участю, присвячена 100-річчю з дня народження Кирила Галаса (Ужгород, 2021).<br>Керувала роботою аспірантів І. О. Голотової (2019-2021 рр.) і М. В. Музики (2017-2021).<br>Регулярно надає лінгвістичні консультації державним установам, підприємствам, |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | організаціям. |
| 51223 | Ажнюк Леся Вікторівна | старший науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ мов України | Диплом спеціаліста, Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 1991, спеціальність: , Диплом кандидата наук КН 010696, виданий 02.04.1996 | 29 | Соціолінгвістика | Основні напрями досліджень: соціолінгвістика, лінгвістична експертологія, юридична лінгвістика, лінгвопрагматика, прикладна лінгвістика.<br>Диплом спеціаліста з відзнакою РВ № 823999 Київського університету імені Тараса Шевченка від 26.06.1991, спеціальність «українська мова та література», кваліфікація «філолог, викладач української мови та літератури».<br>Диплом кандидата філологічних наук КН № 010696, виданий Вищою атестаційною комісією України 02.04.1996, спеціальність «українська мова».<br>Статті:<br>1. Лінгвістична експертиза в справах про документальні спори // Магістеріум. – 2016. – Вип. 62. – С. 3–9.<br>2. Типологія об'єктів лінгвістичної експертизи і методика їх дослідження // Мовознавство. – 2016. – № 3. – С. 3–18.<br>3. Методика семантико-текстуальної експертизи у справах про документальні спори // Криміналістика і судова експертиза. Міжвідомчий науково-методичний збірник. Вип. 61. – Київ, 2016. – С. 558–575.<br>4. Параметризація заклику в лінгвістичній експертизі // Контентно-потокові моделі як тактичні інструменти. Комунікаційно-контентна безпека. – К., 2017. – С. 215–220.<br>5. Лінгвістична експертиза як юридичний інструмент // Магістеріум. – 2017. – Вип. 66. – С. 8–15.<br>6. Словесний екстремізм та його лінгвістична діагностика // Одеський лінгвістичний вісник. Спецвипуск. – Одеса, 2017. – С. 7–14. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 7. Лінгвістична параметризація мовного злочину // Мова і суспільство. – Львів, 2017. – № 8. – С. 32–45.<br>8. Заклик до протиправних дій: лінгвістична діагностика делікту // Science Review. Open Access Peer-Reviewed Journal. – (8). – January 2018. – Vol. 6. – Warsaw, Poland. – P. 40–47.<br>9. Розпалювання міжетнічної ворожнечі: лінгвістичне діагностування делікту // Ucrainica VIII. Současná ukrajinistika. Problémy jazyka, literatury a kultury, IX. Olomoucke symposium ukrajinistu stredni a vychodni Evropy. – Olomouc, 2018. – P. 8–13.<br>10. Лінгвістичне діагностування мовного екстремізму // Плугатар мовознавчої ниви. Збірник наукових праць. – Київ, 2019. – С. 46–59.<br>11. Parameyrization of the Insitement in Linguistic Expertise // Communication-Content Security: Hybrid Messianic Aggressions: Ukraine: 2014-2017. Training manual for communication-content (informational) resistance specialists. – Kyiv, 2019. – P. 94–105.<br>12. Параметризація заклику в лінгвістичній експертизі // Комунікаційно-кнтентна безпека: гібридно-месіанські агресії. Україна 2014-207 рр. Тренінговий посібник для фахівців з питань комунікакційно-контентної (інформаційної) протидії. – Київ, 2019. – С. 44–56.<br>13. Право на мовне довкілля з позицій юридичної лінгвістики // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ. – К.: Вид. дім Д. Бураго, 2019. – С. 275–295.<br>14. Мова ворожнечі як об'єкт юридичної лінгвістики // Українська мова і |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | європейський лінгвокультурний контекст. – К.: Вид. дім Д. Бураго, 2019. – С. 304–317.<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива» (2014-2018).<br>2. «Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор» (2019-2021).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Екологія мови як фактор впливу на мовну ситуацію») (2012-2016).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Правопис українських та іншомовних власних назв: проблеми міжмовної взаємодії» (2017-2021).<br>5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Міжетнічна взаємодія та консолідація в Україні у світлі інноваційних мовних процесів європейського культурного ареалу» (2018-2019).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна соціолінгвістична конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2016).<br>2. Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження І. К. Білодіда (Київ, 2016).<br>3. Міжнародний форум «Кризовість комунікацій: комунікаційно-контентнабезпека в умовах гібридно- |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | месіанських агресій путінської Росії» (Київ, 2017).<br>4. Міжнародна науково-практична конференція «Людина і право в мові сучасних ЗМІ» (Одеса, 2017).<br>5. Міжнародна наукова конференція (за підтримки Фонду Фольксваген) «Бі- та мультилінгвізм між інтенсифікацією та розв'язанням мовного конфлікту – етномовні конфлікти, мовна політика й контактні ситуації України та Росії» (Гіссен, 2017).<br>6. IV міжнародна наукова конференція «Світ мови – світ у мові» (Київ, 2017).<br>7. Міжнародна наукова конференція «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>8. II Міжнародна конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018).<br>9. III Всеукраїнська науково-практична конференція «На перетині мови й права» (Київ, 2019).<br>10. Круглий стіл «Українська національна ідентичність» (Київ, 2019).<br><br>Проводить експертизи, пов'язані з неоднозначним тлумаченням нормативних та ділових документів (законів, постанов, угод, контрактів і т. ін.), аналізом текстових матеріалів у судових справах, пов'язаних зі вчиненням протиправних мовних дій (порушення немайнових прав особи: посягання на честь, гідність, ділову репутацію; розпалювання міжнаціональної ворожнечі; заклики до насильницького захоплення влади, зміни меж території або державного кордону України; погрози і т. ін.). |
| 205903 | Ажнюк | директор, | Адміністрація | Диплом | 36 | Соціолінгвісти | Основні напрями |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Богдан Миколайович | Основне місце роботи | | доктора наук ДД 001266, виданий 10.05.2000, Атестат професора 12ПР 010215, виданий 26.02.2015 | | ка | досліджень: проблеми мовної політики, двомовності, українського правопису, міжмовної транслітерації, юридичної лінгвістики та лінгвістичної експертизи, перекладознавства. Диплом спеціаліста з відзнакою Б-1 № 595348 Ужгородського державного університету від 30.06.1978, спеціальність «англійська мова і література», кваліфікація «філолог, викладач англійської мови». Диплом доктора філологічних наук ДД № 001266, виданий Вищою атестаційною комісією України 10.05.2000, спеціальність «українська мова, загальне мовознавство». Атестат професора 12ПР № 010215, виданий Атестаційною колегією 26.02.2015, спеціальність «загальне мовознавство». Статті: 1. Європейська хартія – європейська двомовність // Народна творчість та етнологія. – 2014. – №. 3. – С. 7–11. 2. Європейські засади мовної політики // Мовознавство. – 2016. – №. 2. – С. 3–14. 3. Мовні права: колективні й індивідуальні // Право України. – 2016. – №. 3. – С. 84–93. 4. Мовні права загрожених мов: діахронічна проекція // Загрожені мови. Кримськотатарська та інші тюркські мови в Україні: зб. наук. праць. – К., 2016. – С. 86–92. 5. Ukrainian Language Legislation and the National Crisis // The Battle for Ukrainian. A Comparative Perspective. – Harvard, 2016. – P. 365–387. 6. Мовне законодавство і мовне планування в сучасній Україні // Мовознавство. – 2017. – № 4. – С. 28–40. 7. Мовне планування і |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | особливості двомовності й багатомовності в Україні // Проблеми державотворення і сучасний геополітичний контекст. Збірник праць. – К., 2018. – С. 39–37.<br>8. Особливості перекладу сучасних соціолінгвістичних термінів // Україна і Європа: етнокультурний діалог. Збірник праць. – К., 2018. – С. 49–57.<br>9. Лінгвістична експертиза перекладу: методологічні засади і постановка експертних завдань // Криміналістика і судова експертиза. Міжвідомчий науково-методичний збірник. – К., 2018. – С. 540–549.<br>10. Українська мовна спільнота як суб'єкт мовної політики // IX міжнародний Конгрес україністів. Історія (До 100-річчя Національної академії наук України). – К., 2018. – С. 96–101.<br>11. Втручання в мовну норму: соціолінгвістичні критерії // Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ. – Львів., 2018. – С. 5–6.<br>12. Мовна політика: європейські критерії і Україна // Українське мовознавство. – Вип. 1 (49). – К., 2019. – ВПЦ «Київський університет». – С. 9–31.<br>13. Мовна політика в Україні: європейські засади і українські реалії // Плугатар мовознавчої ниви. – К., 2019. – С. 24–45.<br>14. Критерії оцінювання мовної політики // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ. – К.: Вид. дім Д. Бураго, 2019. – С. 25–49.<br>15. Європейські контексти українського слова // Українська мова і європейський лінгвокультурний контекст – К.: Вид. дім Д. Бураго, 2019. – С. 4–12.<br>16. Право на мову: європейський |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | соціолінгвістичний контекст і Україна // Українська мова і європейський лінгвокультурний контекст – К.: Вид. дім Д. Бураго, 2019. – С. 68–92.<br>Монографії:<br>1. «Англійська фразеологія в культурно-етнічному висвітленні» (1989).<br>2. «Общая лексика германских и балто-славянских языков» (1989; співавтор).<br>3. «Відтворення українських власних назв (антропонімів і топонімів) іноземними мовами» (1995; співавтор і упорядник).<br>4. «Мовна єдність нації: діаспора й Україна» (1999).<br>5. «Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Українська мова» (1999; співавтор).<br>6. «Мовна політика: Україна і світ» (2021).<br>Керування науково-дослідними роботами:<br>1. «Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива» (2014-2018).<br>2. «Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор» (2019-2021).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Екологія мови як фактор впливу на мовну ситуацію») (2012-2016).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Правопис українських та іншомовних власних назв: проблеми міжмовної взаємодії» (2017-2021).<br>5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Міжетнічна взаємодія та консолідація в Україні у світлі інноваційних мовних процесів європейського |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | культурного ареалу» (2018-2019).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Рамкова конвенція про захист національних меншин: проблеми імплементації в Україні» (Київ, 2016).<br>2. Міжнародна наукової конференції «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>3. Міжнародна наукова конференція «Гуманітарна концепція розвитку освіти» (Київ, 2018).<br>4. V Міжнародна конференція «Українська мова у світі» (Львів, 2018).<br>5. IX Міжнародний з'їзд україністів (Київ, 2018).<br>6. Міжнародна наукова конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018).<br>7. Міжнародна наукова конференція до 100-річчя від дня народження академіка Омеляна Пріцака (Київ, 2019).<br>8. Міжнародна наукова конференція «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять» (Київ, 2019).<br>9. Міжнародна наукова конференція «Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства» (Київ, 2020).<br>10. Круглий стіл «Мова єднає, розмаїття збагачує: роль і місце державної мови та інших мов в Україні» (Київ, 2020).<br>Науково-експертне консультування з питань мовної політики, мовного планування в Україні тощо:<br>1. Експертний висновок із питань, порушених у конституційному поданні про відповідність Конституції України Закону України «Про засади державної мовної політики» (Конституційний суд України, 2015). |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 2. Експертний висновок щодо законопроєкту «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо виконання резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи стосовно забезпечення прав корінних народів, національних меншин України на навчання рідною мовою» (автор законопроєкту народний депутат В. В. Писаренко) (Верховна Рада України, 2017).<br>3. Експертний висновок щодо законопроєкту «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо забезпечення захисту мовних прав національних меншин» (Верховна Рада України, 2017).<br>4. Експертний висновок щодо законопроєкту «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (5670-Д) (Верховна Рада України, 2017).<br>5. Експертний висновок щодо законопроєкту «Про забезпечення державної підтримки заходів із розвитку, популяризації та захисту російської мови, інших мов національних меншин в Україні» (Верховна Рада України, 2017).<br>6. Висновок щодо законопроєкту «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо врахування висновків Венеційської комісії стосовно положень Закону України «Про освіту», що регулюють використання державної мови та мови національних меншин в освіті» (автор законопроєкту народний депутат О. Ю. Вілкул) (Верховна Рада України, 2018).<br>7. Відгук на «Перелік етнічних груп національностей для розроблення даних про етнічний склад населення України при проведенні Всеукраїнського перепису населення (проєкт)» (НАН України, 2018).<br>8. Пропозиції щодо |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | проєкту закону «Про загальні засади та принципи реалізації мовної політики в Україні» (автор законопроєкту народний депутат Є. В. Мураєв) (Верховна Рада України, 2018).<br>9. Лінгвістична експертиза щодо значення прикметника довічний у складі словосполучення довічне увя'знення і строку покарання, на який указує це позначення (Конституційний Суд України, 2019).<br>10. Відповідь щодо проєкту Постанови Верховної ради України «Про особливості написання латиницею географічних назв України» (Директорат науки Міністерства освіти і науки України, 2019).<br>Президент Національної асоціації україністів, член редколегії журналу «Мовознавство», член Українського комітету славістів, член Міжвідомчої науково-методичної ради з географічних назв, член Координаційної ради з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя при Міністерстві культури України, член спеціалізованої вченої ради Д 26.172.01 в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. |
| 123284 | Зимовець Галина Вікторівна | старший науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ загального мовознавства | Диплом кандидата наук ДК 001033, виданий 25.06.1998, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 000174, виданий 10.11.2011 | 24 | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Основні напрями досліджень: загальне та слов'янське мовознавство, мовні контакти, історія лінгвістики, ономастика, лінгвосеміотика, когнітивна лінгвістика, теорія комунікації, зокрема взаємодії вербальних і невербальних чинників у комунікації.<br>Диплом спеціаліста ИВ-1 № 200643 Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, від 1991, спеціальність «слов'янські мови і літератури», |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | кваліфікація «філолог, викладач української і сербохорватської мов і літератур». Диплом кандидата філологічних наук ДК № 001033, виданий Вищою атестаційною комісією України 25.06.1998, спеціальність «загальне мовознавство». Атестат старшого наукового співробітника АС № 000174 виданий Вищою атестаційною комісією України 10.11.2011, спеціальність «загальне мовознавство». Статті: 1. Комерційні власні назви в структурі комунікативної ситуації: права мовної особистості vs вимоги законодавства // Мовні права в сучасному світі: зб. наук. пр. – Ужгород, 2014. – С. 284–301. 2. Позначення предмета діяльності як один із основних компонентів семантичної структури ергонімів // Лінгвістчині дослідження: зб. наук. пр. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Вип. 38. – Харків, 2014. – С. 15–22. 3. Ергоніми з локативною семантикою. – Stałość i zmienność w językach i kulturach świata. – T. II. – Szczecin, 2016. – S. 630–644. 4. Засоби реалізації стратегії персуазивності в комерційних власних назвах. – Мова та культура. – 2016. – Вип. 19. – Т. 181. – С. 469–478. 5. Вербальні та невербальні способи представлення банківських установ в інтернет-дискурсі. – Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. – Вип. 16. – К.: Вид-во НПУ М. П. Драгоманова, 2017. – С. 92–101. 6. Визуальные и собственно вербальные способы презентации |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | компании в виде интернет-сайта. – Материалы Международной конференции «Коммуникативное пространство Беларуси». – Минск: МГЛУ. – 2017. – С. 125–131.<br>7. Ергоніми туристичної сфери німецькомовних країн у семантико-прагматичному аспекті. – Мова і культура. – 2018. – Вип. 21. – Т. VI (195). – С. 156–162.<br>8. Відображення ідеологічних спрямувань і домінантних ідентичностей епохи в класі ергонімів. – Мова і суспільство. – 2018. – Вип. 9. – С. 108–117.<br>9. Мовна компресія в ергонімії: чинники та форми вияву. – Мовознавство. – 2019. – № 3. – С. 25–37.<br>10. Роль кольороназв у формуванні українського ергонімікону. – Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2019. – С. 363–372.<br>Монографії:<br>1. «Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Матеріали до історії» (2005, співавтор).<br>2. «Мова і мовознавство в духовному житті суспільства» (2007, співавтор).<br>3. «Концепт БОЛЬ в типологическом освещении» (2009, співавтор).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Мова і культура» пам'яті С. Бураго (Київ, 2016, 2018).<br>2. Міжнародна наукова конференція, присвячена 110-річчю від дня народження академіка І. К. Білодіда (Київ, 2016).<br>3. Міжнародна конференція «Україна і сучасний світ: міжмовний та міжкультурний діалог» (Київ, 2016).<br>4. Международная научная конференция «Коммуникативное пространство Беларуси» (Мінськ, 2016, 2018). |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 5. XVII Міжнародна ономастичка конференція «Акутальні проблеми української та інословянської ономастики» (Тернопіль, 2017)<br>6. Світ мови – світ у мові. IV Міжнародна наукова конференція (Київ, 2017).<br>7. Міжнародна конференція «Onomastic Investigations» (Riga, 2018).<br>8. Міжнародна конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018).<br>9. XVIII Всеукраїнська ономастична конференція (Львів, 2019).<br>10. 4th International Scientific Aleksandras Vanagas' Conference «Onyms in Space and Space in Onyms» (Литва, Вільнюс, 2019).<br>11. Міжнародна наукова конференція, присвячена 185-річчю від дня народження О. О. Потебні (Харків, 2020).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Динаміка мовно-національної системи: чинники розвитку і його соціокультурні вияви» (2016-2020);<br>2. «Нові соціальні цінності й пріоритети як чинники розвитку мов європейського культурного ареалу в новітній період їхньої історії» (2021-2025).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021).<br>Керівництво аспірантами:<br>1) Є. М. Петренко;<br>2) В. В. Підпала.<br>Викладала у Київському інституті перекладачів курс з порівняльної граматики англійської та української мов (2015), Національному |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | університеті «Києво-Могилянська академія» спецкурс «Українська мова в сучасному світі» (2017). |
| 107649 | Андрієнко Лілія Олегівна | старший науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ мов України | Диплом спеціаліста, Київський університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1993, спеціальність: 7.02030307 філологія, Диплом кандидата наук КН 013670, виданий 26.03.1997 | 26 | Соціолінгвістика | Основні напрями досліджень: славістика, історія української мови, історична поетика, філософські та культурологічні аспекти мовознавства, соціолінгвістика. Диплом спеціаліста КБ № 900570 Київського університету імені Тараса Шевченка від 28.06.1993, спеціальність «українська мова та література», кваліфікація «спеціаліст-філолог, викладач української мови та літератури». Диплом кандидата філологічних наук КН № 013670, виданий Вищою атестаційною комісією України 26.03.1997, спеціальність «українська мова». Статті: 1. Міноритарні мови в Україні: стан і перспективи вивчення // Соціолінгвістичні студії. – К.: Видавничий дім Д. Бураго, 2010. – С. 57–62. 2. Вітальність мови як соціолінгвістична проблема // Життя у слові: зб. наук. праць на пошану академіка В. М. Русанівського. – К., 2011. – С. 271–276. 3. Вітальність мови і її соціолінгвістичний статус // Мовні права в сучасному світі. Ужгород, 2014. – С. 245–253. 4. Мовна свідомість людини бароко: український контекст // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: зб. наук. статей. – Вип. 24. – 2015 – С. 422–428. 5. Мовні атитюди і соціолінгвістичні стереотипи сучасних українців (на матеріалі соціолінгвістичного анкетування) // Діалог мов – діалог культур. Україна і світ: VI Міжнародна наукова Інтернет-конференція з україністики. – |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Мюнхен, 2016. – С. 26–31.<br>6. Зовнішні та внутрішні чинники вітальності української мови у XXI столітті // IX Міжнародний конгрес україністів. Мовознавство. Збірник наукових статей. – 2018. – С. 361–371.<br>7. Композити в українському бароковому тексті: генеза, структура, стилістична вмотивованість // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: зб. наук. праць. – Вип. 26. – К., 2018. – С. 489-495.<br>8. Мовне життя Києво-Могилянської академії в культурно-історичному контексті Бароко // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: зб. наук. праць. – Вип. 27. – К., 2018. – С. 325–329.<br>9. Соціолінгвістичний зміст терміпоняття фольклоризація мови // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика. – Випуск 26. – 2018. – С. 32–38.<br>10. Аксіологічні, прагматичні та правові аспекти мультилінгвізму: Україна — Східна Європа // Матеріали II Міжнародної наукової конференції «Соціолінгвістичні знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ». – К., 2019. – С. 7–8.<br>11. Мови України в мовному законодавстві і в мовній політиці // Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ // Зб. наук. праць. – 2020. – С. 269–307.<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Міжнародні принципи мовної політики й мовного планування і українська перспектива» (2014- |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 2018).<br>2. «Теоретичні і прикладні аспекти мовної політики в Україні: європейський вектор» (2019-2021).<br>3. Програма «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (підтема «Екологія мови як фактор впливу на мовну ситуацію») (2012-2016).<br>4. Програма «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їхня роль у консолідації українського суспільства» (підтема «Правопис українських та іншомовних власних назв: проблеми міжмовної взаємодії» (2017-2021).<br>5. Програма «Інноваційні явища в мовах європейського культурного ареалу: сучасність та історичний контекст» (підтема «Міжетнічна взаємодія та консолідація в Україні у світлі інноваційних мовних процесів європейського культурного ареалу» (2018-2019).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Україна і сучасний світ: міжмовний та міжкультурний діалог» (Київ, 2016).<br>2. Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження Івана Костьовича Білодіда (Київ, 2016).<br>3. Міжнародна наукова конференція «Мовно-культурна ідентичність у контексті філологічних студій» (Київ, 2017).<br>4. Міжнародна наукова конференція «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>5. XXVI Міжнародна науково-практична конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні» (Київ, 2017).<br>6. II Міжнародна конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Україна і світ» (Львів, 2018).<br>7. XXVII Міжнародна науково-практична конференція «Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні» (Київ, 2018).<br>8. IX Міжнародний конгрес україністів (Київ, 2018).<br>9. Всеукраїнська наукова конференція XI Грінченківські читання (Київ, 2018).<br>10. Міжнародна наукова конференція «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять», присвяченій 100-річчю з дня народження Миколи Лукаша (Київ, 2019).<br>11. Круглий стіл «Українська національна ідентичність» (Київ, 2019). |
| 40292 | Радзієвська Тетяна Вадимівна | провідний науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ загального мовознавства | Диплом доктора наук ДД 001640, виданий 14.02.2001, Атестат професора 12ПР 007373, виданий 10.11.2011 | 41 | Методи лінгвістичних досліджень | Основні напрями досліджень: дискурсивний і концептуальний аналіз, семантика і прагматика речення і тексту, соціолінгвістика, теорія мовної комунікації.<br>Диплом спеціаліста серія В-1 № 625285, Київський ордена Леніна державний університет імені Т.Г. Шевченка від 22.06.1977р., спеціальність «прикладна лінгвістика», кваліфікація «автоматична обробка мовної інформації, референт-перекладач».<br>Диплом кандидата філологічних наук серія ФЛ № 004927, виданий Вищою атестаційною комісією СРСР від 5.05.1982р. (3.12.1981р.), спеціальність «загальне мовознавство».<br>Диплом доктора філологічних наук ДД № 001640, виданий Вищою атестаційною комісією України 14.02.2001, спеціальність «загальне мовознавство».<br>Атестат професора 12ПР № 007373, виданий Атестаційною колегією 10.11.2011, спеціальність «загальне |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | мовознавство».<br>Публікації (статті):<br>1. Міжмовна взаємодія крізь призму епістолярного дискурсу Володимира Набокова та Едмунда Вілсона // Мовні і концептуальні картини світу. – Вип. 55. – 2016. – С. 304–310.<br>2. Дискурсивные формы фиксации опыта: дневниковые записи В. М. Голицына // Русская филология. – 2016. – №1. – С. 3–10.<br>3. Прагматичне варіювання в дискурсі: щоденникові записи Сергія Єфремова // Мовознавство. – 2017. – № 2. – С. 24–43.<br>4. В. І. Григорович та його відрядження у слов'янські землі 1844–1847 рр.: дискурс наукових звітів // Віктор Іванович Григорович: життя і наукова спадщина (До 200-річчя від дня народження): зб. наук. пр. – 2017. – С. 147–163.<br>5. Критико-аналітичний компонент у дискурсі історико-філологічних студій XIX ст.: текстотворення і прагматика // Мовознавство. – 2018. – № 2. – С. 28–42.<br>6. Критико-аналітичні тексти у славістичному дискурсі XIX ст.: текстотворення та прагматика // Слов'янські обрії. – 2018. – № 9. – С. 133–144.<br>7. Дискурсивні простори: історико-лінгвістичний вимір: монографія – Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. – 323 с.<br>8. Сучасний український есеїстичний текст та його складники (на матеріалі публікацій Євгена Сверстюка) // Мовна особистість: лінгвістика і лінгводидактика. – 2018. – № 4. – С. 129–133.<br>9. Роздуми про роздуми // Вісник Львівського університету. Серія |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | філологічна. – 2019. – № 70. – С. 18–28.<br>10. Про один з аспектів історико-філологічного дискурсу XIX ст. // Плутагар мовознавчої ниви: зб. наук. пр. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. – 2019. – С. 185–196.<br>11. Проблеми методології наукового дослідження в критико-аналітичній діяльності П. О. Лавровського (на матеріалі розбору праці О. О. Потебні «О мифическом значении некоторых обрядов и поверий») // Петро Олексійович Лавровський: наукова і науково-критична спадщина: зб. наук. пр. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. – 2019. – С. 135–161.<br>12. Українські дискурсивні практики останнього періоду і проблеми вивчення мовної ситуації // Українська мова і європейський лінгвокультурний контекст: зб. наук. праць. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. – 2019. – С. 93–108.<br>13. Французький мовний субстрат у англомовному мемуарному дискурсі Володимира Набокова: стилістична гра чи текстотвірна закономірність // Мовознавство. – 2020. – № 4. – С. 24–36.<br>14. Валоризація комунікативної події як чинник текстотворення (на матеріалі щоденника Осипа Бодянського 1852–1857 рр.) // Слов'янські обрії. – 2020. – № 59. – С. 100–113.<br>Монографії, монографічні видання:<br>1. «Человеческий фактор в языке: Коммуникация, модальность, дейксис» (1992; співавтор).<br>2. «Текст як засіб комунікації» (1993; 2-ге вид. 1998).<br>3. «Мова і мовознавство в духовному житті суспільства» (2007; співавтор, відп. ред.).<br>4. «Нариси з концептуального |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | аналізу та лінгвістики тексту. Текст – соціум – культура – мовна особистість» (2010).<br>5. «Language – Literature – The Arts: A Cognitive-Semiotic Interface» (2017; співавтор).<br>6. «Дискурсивні простори: історико-лінгвістичний вимір» (2018).<br>7. «Петро Олексійович Лавровський: наукова і науково-критична спадщина: зб. наук. пр. (2019; співавтор, відп. ред.).<br><br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. XV Міжнародна наукова конференція «Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація. 2016-й – рік англійської мови» (Харків, 2016).<br>2. III Міжнародна науково-практична конференція «Мови професійної комунікації: лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний, перекладознавчий та методичний аспекти» (Київ, 2016).<br>3. XVI Міжнародна конференція з актуальних проблем семантичних досліджень «Семантика мовних одиниць (на матеріалі української та російської мов)» (Харків, 2016).<br>4. Міжнародна наукова конференція, присвячена 110-річчю від дня народження академіка І. К. Білодіда (Київ, 2016).<br>5. XVI Міжнародна наукова конференція «Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація» (Харків, 2017).<br>6. VIII Міжнародна наукова конференція «Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах» (Дніпро, 2017).<br>7. Виступала з доповіддю «Сучасні проблеми лінгвокогнітивного вивчення дискурсу щоденника» на Міжкафедральному науковому семінарі Інституту іноземної філології Київського національного педагогічного університету ім. М. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Драгоманова (Київ, 2017).<br>8. Дев'яті Потебнянські читання (Київ, 2018).<br>9. XVI міжнародний з'їзд славістів (Белград, Сербія, 2018).<br>10. IV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми мовної особистості: лінгвістика і лінгводидактика» (Черкаси, 2018).<br>11. Виступ з доповіддю «Проблеми вивчення епістолярного дискурсу» на міжкафедральному науковому семінарі Інституту іноземної філології НПУ ім. М. П. Драгоманова (Київ, 2019).<br>12. IX Міжнародна наукова конференція «Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах» (Дніпро, 2019, 2021).<br>13. Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження Галини Прокопівни Їжакевич (Київ, 2019).<br>14. Наукова конференція «Наукова спадщина В. В. Акуленка та сучасне мовознавство» (Київ, 2019).<br>15. Міжнародна наукова конференція до 185-річчя від народження О. О. Потебні (Харків, 2020).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Динаміка мовно-національної системи: чинники розвитку і його соціокультурні вияви» (2016-2020);<br>2. «Нові соціальні цінності й пріоритети як чинники розвитку мов європейського культурного ареалу в новітній період їхньої історії» (2021).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021).<br>Керівництво аспірантами: |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Захищено кандидатські дисертації аспірантами:<br>– зі спеціальності «загальне мовознавство» В. В. Ганєчко (2006), Н. А. Корнєва (2010)<br>– зі спеціальності «германські мови» А. В. Боцман (2006), Л. М. Мелешкевич (2011), М. В. Родюк (2016).<br>Член спеціалізованої вченої ради Д 26.172.01 в Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, член спеціалізованої вченої ради 26.001.19 в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка.<br>Виконувала обов'язки голови Екзаменаційної комісії в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (2016–2020).<br>Керівник наукового семінару відділу загального мовознавства «Семантичні і функціональні аспекти дослідження мови: слово, текст, дискурс». |
| 1062 | Бріцин Віктор Михайлович | головний науковий співробітник, Основне місце роботи | Сектор російської мови відділу мов України | Диплом спеціаліста, Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут ім. В.П. Затонського, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДТ 008006, виданий 12.05.1991, Атестат професора ПР 000733, виданий 16.03.1993 | 43 | Когнітивна лінгвістика | Основні напрями досліджень: українська та російська мови в царинах синтаксису, граматична семантика, стилістика та культура мовлення, соціолінгвістика, лексикологія. Автор ряду словників (перекладних, мови письменників, термінологічних), розробляє питання когнітивного опису мови.<br>Диплом спеціаліста Ч № 586904 Київського ордена Леніна державного університету ім. Т. Г. Шевченка від 1973, спеціальність «російська мова та література», кваліфікація «філолог, викладач російської мови та літератури».<br>Диплом доктора філологічних наук ДТ № 008006 (спеціальність: 10.02.02 – російська мова), виданий Вищою атестаційною |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | комісією України 12.05.1991, спеціальність «російська мова». Атестат професора ПР № 000733, виданий Атестаційною комісією 13.03.1993, спеціальність «українська мова». Публікації (статті): 1. Когнітивні аспекти теорії модальності // Мовознавство. – № 2–3. – 2013. – С. 128–148. 2. Когнітивна теорія модальності та її інтерпретаційний потенціал у східнослов'янському художньому дискурсі // Слов'янські обрії. Матеріали XV Міжнародного з'їзду славістів: Мовознавство. – Мінськ. – 2013. – Вип. 6. – Ч. І. – С. 301–324. 3. Міжкатегорійні відношення модальності і предикативності в когнітивному висвітленні // Мова у дзеркалі особистості (Філологічні дослідження, присвячені 80-річчю акад. НАПН України В. І. Кононенка). – Івано-Франківськ. – 2013. – С. 118–129. 4. Модальная организация лирики Марины Цветаевой // Лингвистика XXI века.: сборник научных статей: К 65-летнему юбилею профессора В. А. Масловой. – М.: Флинта: Наука, 2013. – С. 69–77. 5. Модальність і предикативність: лінії розмежування і протиставлення // Мовознавство. – 2015. – № 2. – С. 77–85. 6. Категории модальности и предикативности: традиционные и новые подходы к их интерпретации. – Вестник ПГУ. Филологическая серия. – Павлодар, 2015. – № 4 (2015). – С. 59–71. 7. Нове життя класичної лексикографічної праці. – Російсько-український словник: у 4-х т. – Т. 1. А–Ж /Редактори: В. Ганцов, Г. Голоскевич, М. Грінченкова. Головний редактор: акад. А. Кримський. – |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – С. 3–12.<br>8. Словникова спадщина «золотого десятиліття» українського відродження і сучасність. – Дев'ятий Міжнародний конгрес україністів: збірник наукових праць. – К.: вид. ІМФЕ, 2018.<br>9. До Читача. – Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія / М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Страшкевич. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. – С. III–XVI.<br>10. Важливе джерело пізнання й оновлення мови. – Українсько-російський словник / Андрій Ніковський. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. – С. III–XI.<br>11. О некоторых аспектах антропоцентрических исследований языка. – Ученые записки УО «ВГУ им. П. М. Машерова: сборник научных трудов. – Витебск, 2018. – Т. 28. – С. 174–180.<br>12. Передмова. – Плугатар мовознавчої ниви: збірник наукових праць. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. – С. 3–6.<br>Монографії (посібник):<br>1. «Сопоставительное исследование синтаксических синонимов в русском и украинском языках» (1980).<br>2. «Синтаксис и семантика инфинитива в современном русском языке» (1990).<br>3. «Концепт БОЛЬ в типологическом освещении» (2009; співавтор, співредактор).<br>4. «Прагматика висловлювань відмови в сучасному українському художньому дискурсі» (2017, співавтор).<br>5. «Українська мова в професійній діяльності» (посібник; 2006; співавтор).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Мова і культура» |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | пам'яті професора С. Бураго (Київ, червень, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020).<br>2. Міжнародний конгрес україністів (Київ, 2018).<br>3. Виїзне засідання розширеного пленуму наукової ради «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» (Тернопіль, 2018).<br>4. X Міжнародний науково-практичний семінар, присвячений питанням функціонування професійного мовлення, лінгвокультурологічному та соціокультурному аспектам філології (Ірпінь, 2020).<br>Наукове консультування аспірантів (докторантів):<br>1) Л. М. Проскуріна (2016);<br>2) О. Г. Бураго (2017);<br>3) М. М. Паук (2018);<br>4) Л. М. Матусевич (2018);<br>5) Н. В. Д'ячок (2015);<br>6) Н. К. Войцехівська (2019);<br>7) Т. М. Сукаленко (2019).<br>Керування науково-дослідними роботами:<br>1. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016).<br>2. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021).<br>Голова Наукової ради «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» при Відділенні ЛММ НАН України.<br>Член редакційної колегії закордонних журналів «Лінгводидактика» (Білосток, Польща) (до 2017), «Политическая лингвистика» (Єкатеринбург, Росія) (до 2017).<br>Голова спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій у НПУ ім. П. Драгоманова (2019). Член спеціалізованої вченої ради Д 26.172.01 Інституту |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. |
| 28905 | Скопненко Олександр Іванович | заступник директора з наукової роботи, Основне місце роботи | Адміністрація | Диплом кандидата наук КН 012743, виданий 21.01.1997, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 005067, виданий 13.04.2006 | 27 | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Основні напрями досліджень: історія мовознавства та проблеми художнього перекладу, діалектологія, фразеологія, пареміологія, лексикографія та лексикологія української мови. Досліджує питання кодифікації та нормалізації української й білоруської літературних мов. Диплом спеціаліста з відзнакою КБ № 900571 Київського університету імені Тараса Шевченка від 28.06.1993, спеціальність «українська мова та література, білоруська мова та література», кваліфікація «спеціаліст-філолог, викладач української мови та літератури, білоруської мови та літератури». Диплом кандидата філологічних наук КН № 012743, виданий Вищою атестаційною комісією України 21.01.1997, спеціальність «українська мова, слов'янські мови». Атестат старшого наукового співробітника АС № 005067, виданий Вищою атестаційною комісією України 13.04.2006, спеціальність «слов'янські мови». Статті: 1. Роль перекладних словників у становленні української та білоруської літературних мов (20 –30-і рр. XX ст.) // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті Л. Булаховського: зб. наукових праць (Ювілейний випуск до 120-річчя з дня народження). – К., 2008. – С. 160–173. 2. Принципи лексикографічного опрацювання сталих висловів (на матеріалі «Російсько-українського словника» за редакцією А. Кримського й С. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | Єфремова та білоруських словників 20 – 30-х рр. хх ст.) // Лексикографічний бюлетень: зб. наук. праць. – К., 2008. – Вип. 17. – С. 31–39.<br>3. «Словарь української мови» за редакцією Б. Грінченка на тлі білоруської лексикографічної практики кінця XIX – початку XX ст. // Українське мовознавство: Міжвідомчий науковий збірник. – К., 2008. – Вип. 38. – С. 213–218.<br>4. Уплыў паўднёва-заходніх дыялектных рыс на станаўленне сучасных беларускай і ўкраінскай літаратурных моў (на матэрыяле склонавых форм назоўнікаў) // Мовазнаўства : матэрыялы IV Міжнар. кангрэса беларусістаў «Беларуская культура ў кантэксце культур еўрапейскіх краін» (Мінск, 6–9 чэрвеня 2005 г.) / пад рэд. С. Запрудскага, Г. Цыхуна. – Мінск: Лімарыус, 2010. – С. 185–190.<br>5. Українська й білоруська лексикографія XX – XXI ст. з погляду збереження традицій національної термінології (етюди до слів бархан і дюна) // Лексикографічний бюлетень. – К., 2011. – Вип. 20. – С. 153–163.<br>6. Гетерогенність / гомогенність української та білоруської літературних мов XX ст.: етюди до проблеми // Акцентологія. Етимологія. Семантика: зб. наук. праць до 75-річчя академіка НАН України В. Г. Скляренка. – К., 2012. – С. 53–59.<br>7. Да беларуска-ўкраінскіх дачыненняў (этап кадыфікацыі беларускай і ўкраінскай літаратурных моў у 20 х – 30 х гадах XX стагоддзя // Новае слова ў беларусістыцы: Матэрыялы V Міжнароднага |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | кангрэса беларусістаў «Новае слова ў беларусістыцы» (20–21 мая 2010 года) / пад рэд. С. М. Запрудскага, Г. А. Цыхуна. – Мінск: Выдавецтва “Три четверти”, 2012. – С. 138–147.<br>8. Відтворення чужомовних власних імен в українській та білоруській традиціях: мовна норма і особисте право носія імені // Мовні права в сучасному світі: зб. наукових праць. – Ужгород, 2014. – С. 253–260.<br>9. Ватрослав Ягич і білорусько-український контекст (етюди про зовнішні чинники нормалізації та кодифікації нових слов’янських літературних мов) // Ватрослав Ягич і проблеми слов’янознавства. – К., 2015. – С. 242–257.<br>10. Проблема наступності між старобілоруською та новою білоруською літературними мовами крізь призму нової української літературної мови // Мовознавство. – 2015. – № 2. – С. 64–76.<br>11. Шлях і покликання (до 80 річчя академіка НАН України Г. П. Півторака). – Вісник НАН України. – 2015. – № 6. – С. 102–108.<br>12. Дедлайн чи, може, реченець? – Українська мова. – 2015. – № 3. – С. 167.<br>13. Берестейсько-пинський ареал як об’єкт дослідження. – Український глотогенез: Матеріали Міжнародної наукової конференції. – Житомир, 2015. – С. 166–178.<br>14. Рец.:] Кулеш Г. І. Мова беларускага заканадаўства XX стагоддзя: генезіс і эвалюцыя. – Мовознавство. – 2016. – № 4. – С. 77–80.<br>15. Українське та білоруське словникарство 20 – 30-х років XX ст. з погляду збереження національних традицій. – Мовознавство. – 2016. – № 5. – С. 77–80.<br>16. Нитка життя: зі спадщини Павла Чубинського/ кер. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | проекту Л. Пасенко; заг. ред. О. Скопненка. – Київ, 2016. – 283 с.<br>17. Словник української мови у 20 т. / [наук. керівник проекту В. А. Широков; голов. наук. ред. В. М. Русанівський]. – Т. 8: Л – МІШУРНИЙ. – Київ: Укр. мов. - інформ. фонд, 2016. – 991 с.<br>18. Відтворення власних білоруських назв українською мовою: кодифікаційний та узуальний аспекти. – Культура слова. – Вип. 89. – 2018. – 197–207.<br>19. Рецепція українських традицій у білоруській термінології. – Термінологічний вісник. – 2019. – С. 47–54.<br>20. Білоруська мова в офіційній сфері Білорусі: ретроспектива і сучасний стан. – Мовне законодавство і мовна політика. – Київ: Видавничий дім Д. Бураго. – 2019. – 189–212.<br>21. Особливості фраземної норми в початковий період прескрипції в білоруській та українській літературних мовах у першій пол. XX ст. – Studia Ukrainica Posnaniensia. Zeszyt VII / 2. – 2020. – 167–177.<br>Монографії:<br>1. «Берестейсько-пинські говірки: генеза і сучасний стан» (2001).<br>2. «Нитка життя: Зі спадщини Павла Чубинського» (2016; співавтор і редактор).<br>Словники:<br>1. «Словник іншомовних слів» (2000; співукладач).<br>2. «Фразеологія перекладів Миколи Лукаша: словник-довідник» (2002; співукладач).<br>3. «Російсько-український словник» (2002; співукладач).<br>4. «Російсько-ук¬раїнсь¬кий словник-дові¬дник» (2005; співукладач).<br>5. «Сучасний словник ін¬шомовних слів» (2006; співукладач).<br>6. «Білорусько-український словник» |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | (2006; співукладач).<br>7. «Українсько-російський словник» (2007; співукладач).<br>8. «Сучасний словник-мі¬німум іншо¬мовних слів» (2008; співукладач).<br>9. «Російсько-український словник-довідник» (2008; співукладач).<br>10. «Український орфографічний словник» (2009; член редколегії).<br>11. «Словник української мови: У 20 т.» (Т. 8; 2016; співукладач).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Східнослов'янський глотогенез і динаміка лінгвальних рівнів української мови в загальнослов'янському контексті» (2013-2017 рр.).<br>2. «Формування системи української мови в загальнослов'янському контексті: глотогенічний, лексичний, етимологічний, фразеологічний, акцентологічний кодикологічний аспекти» (2021 р.).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016 рр.).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2021 р.).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. «Мовне законодавство і мовна політика: Україна, Європа, світ» (Київ, 2017).<br>2. Всеукраїнська наукова конференція (XI щорічні Грінченківські читання) «Борис Грінченко в літературному, культурно-освітньому та громадсько-політичному житті України» (до 155-річчя від дня народження) (Київ, 2018).<br>3. IX Міжнародний конгрес україністів (Київ, 2018).<br>4. Міжнародна наукова конференція |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | до 100-річчя від дня народження академіка Омеляна Пріцака (1919–2006) (Київ, 2019).<br>5. XIX Міжнародні славістичні читання пам'яті академіка Леоніда Булаховського (Київ, 2019).<br>6. Міжнародна наукова конференція «Слов'янські діалекти в синхронії і діахронії», яка відбудеться 23–24 травня 2019 р. (Київ, 2019).<br>7. V Міжнародна наукова конференції «Світ мови – світ у мові» (Київ, 2019).<br>8. «Короткевичівські дні – 2019» (з нагоди 10-річчя роботи Центру білоруської мови і культури імені Володимира Короткевича) (Київ, 2019).<br>9. Міжнародна науково-практична конференція «Взаємне вивчення мов задля майбутнього взаєморозуміння: українсько-білоруський досвід» (Мінськ, Республіка Білорусь, 2019).<br>10. IV Міжнародна наукова конференція «Мова: класичне – модерне – постмодерне» (Київ, 2019).<br>11. Наукова конференція «Микола Лукаш і його спадщина в контексті української і європейської культур» (Київ, 2019).<br>12. Міжнародна наукова конференція «Микола Лукаш: спадщина, рецепція, пам'ять» (Київ, 2019).<br>13. Міжнародна наукова конференція «Українська термінологія і сучасність» (Київ, 2019).<br>14. Круглий стіл «Быў. ёсць. буду. – був. є. буду» (до 90 річчя з дня народження Володимира Короткевича) (Київ, 2020).<br>15. Міжнародна наукова конференція «Проблеми загального та порівняльно-історичного мовознавства (на пошану пам'яті |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | професора В. В. Лучика)» (Київ, 2020).<br>16. Міжнародна наукова конференція «Фразеологія в контексті суміжних наук» (Ужгород, 2020).<br>17. Міжнародна наукова конференція «Мова, культура та переклад у XX – XXI ст. (до 130 річчя з дня народження проф. Миколи Зерова)» (Київ, 2020).<br>Член Міжнародної асоціації білорусистів.<br>Член редколегії журналу «Беларуская мова як замежная» / Belaruskaja Mova jak Zameznaja; eISSN 2544-5448, ISSN 2544-6789 (Варшава, Республіка Польща).<br>Керував роботою аспіранта С. І. Терещенка (2016-2020 рр.).<br>Лауреат премій НАН України – для молодих учених (2002) та імені О. О. Потебні (2010).<br>Регулярно надає лінгвістичні консультації державним установам, підприємствам, організаціям:<br>1. Житомирському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України (м. Житомир) (2018).<br>2. Комунальному підприємству «Київський метрополітен» (м. Київ) (2019).<br>3. Науковому комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій (2019).<br>4. Державному історико-культурному заповіднику «Нагуєвичі» (м. Дрогобич) (2019).<br>5. Управлінню кадрового менеджменту Міністерства закордонних справ України (2020).<br>6. Інституту модернізації змісту освіти МОН України (2020) тощо. |
| 123284 | Зимовець Галина Вікторівна | старший науковий співробітник, Основне місце | Відділ загального мовознавства | Диплом кандидата наук ДК 001033, виданий 25.06.1998, | 24 | Методи лінгвістичних досліджень | Зимовець Г. В. Основні напрями досліджень: загальне та слов'янське мовознавство, мовні |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | роботи | | Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 000174, виданий 10.11.2011 | | | контакти, історія лінгвістики, ономастика, лінгвосеміотика, когнітивна лінгвістика, теорія комунікації, зокрема взаємодії вербальних і невербальних чинників у комунікації.<br>Диплом спеціаліста ИВ-1 № 200643 Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, від 1991, спеціальність «слов'янські мови і літератури», кваліфікація «філолог, викладач української і сербохорватської мов і літератур».<br>Диплом кандидата філологічних наук ДК № 001033, виданий Вищою атестаційною комісією України 25.06.1998 р., спеціальність «загальне мовознавство».<br>Атестат старшого наукового співробітника АС № 000174 виданий Вищою атестаційною комісією України 10.11.2011р., спеціальність «загальне мовознавство».<br>Статті:<br>1. Комерційні власні назви в структурі комунікативної ситуації: права мовної особистості vs вимоги законодавства // Мовні права в сучасному світі: зб. наук. пр. – Ужгород, 2014. – С. 284–301.<br>2. Позначення предмета діяльності як один із основних компонентів семантичної структури ергонімів // Лінгвістчині дослідження: зб. наук. пр. ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. Вип. 38. – Харків, 2014. – С. 15–22.<br>3. Ергоніми з локативною семантикою. – Stałość i zmienność w językach i kulturach świata. – T. II. – Szczecin, 2016. – S. 630–644.<br>4. Засоби реалізації стратегії персуазивності в комерційних власних назвах. – Мова та культура. – 2016. – Вип. 19. – Т. 181. – С. |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | 469–478.<br>5. Вербальні та невербальні способи представлення банківських установ в інтернет-дискурсі. – Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов. – Вип. 16. – К.: Вид-во НПУ М. П. Драгоманова, 2017. – С. 92–101.<br>6. Визуальные и собственно вербальные способы презентации компании в виде интернет-сайта. – Материалы Международной конференции «Коммуникативное пространство Беларуси». – Минск: МГЛУ. – 2017. – С. 125–131.<br>7. Ергоніми туристичної сфери німецькомовних країн у семантико-прагматичному аспекті. – Мова і культура. – 2018. – Вип. 21. – Т. VI (195). – С. 156–162.<br>8. Відображення ідеологічних спрямувань і домінантних ідентичностей епохи в класі ергонімів. – Мова і суспільство. – 2018. – Вип. 9. – С. 108–117.<br>9. Мовна компресія в ергонімії: чинники та форми вияву. – Мовознавство. – 2019. – № 3. – С. 25–37.<br>10. Роль кольороназв у формуванні українського ергонімікону. – Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2019. – С. 363–372.<br>Монографії:<br>1. «Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Матеріали до історії» (2005, співавтор).<br>2. «Мова і мовознавство в духовному житті суспільства» (2007, співавтор).<br>3. «Концепт БОЛЬ в типологическом освещении» (2009, співавтор).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. Міжнародна наукова конференція «Мова і культура» |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | пам'яті С. Бураго (червень 2016, 2018 рр.).<br>2. Міжнародна наукова конференція, присвячена 110-річчю від дня народження академіка І. К. Білодіда, Київ, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАНУ (2016 р.).<br>3. Міжнародна конференція «Україна і сучасний світ: міжмовний та міжкультурний діалог» (2016 р.).<br>4. Международная научная конференция «Коммуникативное пространство Беларуси» (Мінськ, 2016, 2018 рр.).<br>5. XVII Міжнародна ономастичка конференція «Акутальні проблеми української та інословянської ономастики» (Тернопіль, вересень 2017 р.)<br>6. Світ мови – світ у мові. IV Міжнародна наукова конференція (Київ, 2017 р.)<br>7. Міжнародна конференція «Onomastic Investigations» (Riga, Latvian Academy of Sciences, 2018 р.).<br>8. Міжнародна конференція «Соціолінгвістичне знання як засіб формування нової культури безпеки: Україна і світ» (Львів, 2018 р.).<br>9. XVIII Всеукраїнська ономастична конференція (Львів, 2019 р.).<br>10. 4th International Scientific Aleksandras Vanagas' Conference «Onyms in Space and Space in Onyms» (Литва, Вільнюс, 2019 р.).<br>11. Міжнародна наукова конференція, присвячена 185-річчю від дня народження О. О. Потебні (Харків, 2020 р.).<br>Виконання досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Динаміка мовно-національної системи: чинники розвитку і його соціокультурні вияви» (2016-2020);<br>2. «Нові соціальні цінності й пріоритети як чинники розвитку |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | мов європейського культурного ареалу в новітній період їхньої історії» (2021-2025).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016 рр.).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021 рр.).<br>Керівництво аспірантами:<br>1) Є. М. Петренко;<br>2) В. В. Підпала.<br>Викладала у Київському інституті перекладачів курси із загального мовознавства (2007-2015) та з порівняльної граматики англійської та української мов (2015), Національному університеті «Києво-Могилянська академія» спецкурс «Українська мова в сучасному світі» (2017). |
| 86118 | Файчук Тетяна Григорівна | старший науковий співробітник, Основне місце роботи | Відділ слов'янських мов | Диплом магістра, Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК", рік закінчення: 2010, спеціальність: 000001 Якість, стандартизація та сертифікація, Диплом магістра, Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана", рік закінчення: 2018, спеціальність: 081 Право, Диплом кандидата наук ДК 024618, виданий 30.06.2004 | 17 | Риторика та основи ораторського мистецтва | Основні напрями досліджень: етимологічні студії, дослідження давніх пам’яток української мови (структура, стилістичні особливості, лексика, термінологія), аналіз текстів науково-популярного жанру наукового стилю (лікарські, господарські порадники), документів дипломатичного жанру офіційно-ділового стилю (офіційні переклади конвенцій).<br>Диплом магістра (із відзнакою) КВ № 11757153 Київського університету імені Тараса Шевченка від 25.06.1999, спеціальність «українська мова і література», кваліфікація «магістр української мови та літератури».<br>Диплом кандидата філологічних наук ДК № 024618, виданий Вищою атестаційною комісією України 30.06.2004, спеціальність «українська мова».<br>Диплом магістра КВ № 39853326 вищого навчального закладу |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | «Університет економіки та права «Крок» від 17.12.2010, спеціальність «якість, стандартизація та сертифікація», кваліфікація «керівник установи (структурного підрозділу) із стандартизації, сертифікації та якості».<br>Диплом магістра М18 № 161866 Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» від 21.12.2018, спеціальність «право», кваліфікація «магістр права».<br>Публікації (статті):<br>1. Пам'ятки науково-практичного жанру XVIII ст. Лексичні особливості календарів // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії». – Львів, 2014. – С 47–51.<br>2. Порівняльний типологічний аналіз довідників – лікарських порадників XVIII–XIX ст. // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень». – Львів, 2016. – С. 59–62.<br>3. Синтаксичні моделі речень у пам'ятках науково-популярного жанру XVIII ст. // Актуальні проблеми синтаксису: сучасний стан і перспективи дослідження. – Чернівці, 2014. – С. 182–184.<br>4. Структурні та стилістичні особливості пам'яток науково-практичного жанру XVIII ст. // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – Вип. 49. – Острог, 2014. – С. 227–229.<br>5. Зміст (реєстр) та довідкова стаття у структурі лікарського порадника XVIII ст. // Матеріали Міжнародної науково- |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | практичної конференції «Мова та культура: сучасні аспекти співвідношення». – Одеса, 2016. – С. 121–126.<br>6. Особливості історичного розвитку довідкових видань // Науковий журнал «Обрії друкарства». – Київ, 2016. – С. 120–129.<br>7. Структурні та стилістичні особливості пам'яток науково-популярного жанру XVIII ст. // Вісник Національного Університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – Львів, 2016. – С. 99–102.<br>8. Особливості історичного розвитку довідкових видань. – Обрії друкарства. – 2016. – Вип. 1. – С. 120–128.<br>9. Особливості давніх рукописів лікарських та господарських порадників. – Обрії друкарства. – 2018. – Вип. 1. – С. 232–243.<br>10. Лексико-граматичні особливості перекладу конвенції про права дитини українською мовою. – Обрії друкарства. – 2019. – Вип. 1 (7). – С. 164–174.<br>11. Figol N., Faichuk T., Trishchuk O., Fiialka S. The specifics of perception and using electronic educational publications by Ukrainian students and teachers // Edvanced education. – T. 7 (15). – 2020. – P. 116–123 (Web of Science).<br>12. Figol N., Faichuk T., Trishchuk O., Fiialka S. Publishers' and editors' perceptions and use of electronic textbook // Journal Amazonia Investiga // REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA. – 3a época. – Año 11. – N° 31, 2020. – P. 473–484 (Web of Science).<br>13. Trishchuk O., Grytsenko O., Figol N., Faichuk T. Internet media during the COVID-19 crisis // Cuestiones Políticas. 2020. – Vol. 38. – № 66. – P. 261–272 (Web of Science).<br>Виконання |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | досліджень згідно з науковим навантаженням у межах планових тем:<br>1. «Східнослов'янський глотогенез і динаміка лінгвальних рівнів української мови в загальнослов'янському у контексті» (2013-2017).<br>2. «Формування системи української мови в загальнослов'янському у контексті: глотогенічний, лексичний, етимологічний, фразеологічний, акцентологічний кодикологічний аспекти» (2018-2022).<br>3. «Мова як чинник духовного розвитку суспільства» (2012-2016).<br>4. «Мовні чинники гуманітарного розвитку України та їх роль у консолідації українського суспільства» (2017-2021).<br>Участь у конференціях і семінарах:<br>1. IV, V, VI, VII Міжнародна науково-практична конференція «Наукова школа Романа Іванченка» (2016, 2017, 2018, 2019, 2020).<br>2. Міжнародна науково-практична конференція «Мова та культура: сучасні аспекти співвідношення» (2016).<br>3. Міжнародна науково-практична конференція «Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень» (2016).<br>4. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Філологічні горизонти: науковий, лінгводидактичний, філософський, соціальний, національно-патріотичний вектори» (2019).<br>5. XXV міжнародна науково-практична конференція «Мова. Суспільство. Журналістика» (2019).<br>Підвищення кваліфікації з теоретичних, організаційних і процесуальних питань |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | судової експертизи за програмою підготовки в Інституті права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України (свідоцтво № 693 від 21.02.2019). Виконує обов'язки члена редколегії журналу Amazonia Investiga, члена редколегії журналу Amazonas (Colombia) (з 2020). Очолювала Державну Екзаменаційну комісію із захисту магістерських дисертацій освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 8.03030301 «Видавнича справа та редагування» Видавничо-поліграфічного Інституту НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського» (2017-2018). |

**Таблиця 3.** Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

| **Програмні результати навчання ОП** | **ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)** | **Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН** | **Методи навчання** | **Форми та методи оцінювання** |
|---|---|---|---|---|
| *ПРН-17. Здатність аналізувати основні лінгвістичні теорії, виявляти їхні взаємозв'язки та досліджувати історію мовознавства в міждисциплінарному контексті.* | ☐ | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-18. Уміння порівнювати ідеї провідних вітчизняних і зарубіжних учених стосовно базових понять та проблемних питань лінгвістики.* | ☐ | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Реферативна презентація мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Реферативна презентація мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття. Семінар у формі презентацій та обговорень. Групові лекційні заняття. Семінар у формі презентацій та обговорень. Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| *ПРН-19. Розуміти взаємозв'язки між теоретичними підходами та застосовуваними методами.* | ☐ | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням. Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| *ПРН-20. Здатність інтегрувати традиційні підходи до вивчення мови в нові дослідницькі парадигми.* | ☐ | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням. Реферативна презентація мовознавчого напряму. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| | | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Реферативна презентація мовознавчого напряму. Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням. Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. Індивідуальне завдання. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| | | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Реферативна презентація мовознавчого напряму. Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням. Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. Індивідуальне завдання. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| | | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття. Семінар у формі презентацій та обговорень. Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| *ПРН-16. Володіння термінологічним мовознавчим апаратом, здатність аналізувати лінгвістичний матеріал, визначати предметне поле, актуальність і коло завдань мовознавчого дослідження, уміння описувати історію й сучасний стан ключових проблем сучасної лінгвістики, а також свого* | ☐ | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття. Семінар у формі презентацій та обговорень. Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| | | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Реферативна презентація мовознавчого напряму. Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням. | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |
| | | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку. Виступи на семінарських заняттях з подальшим | Поточний контроль. Підсумковий іспит. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *дослідження.* | | | обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | |
| | | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-22. Здатність виявляти й аналізувати зв'язки між спільними рисами, а також відмінностями та особливостями мовних одиниць і категорій.* | ☐ | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Соціолінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-23. Здатність аналізувати мовні перетворення з погляду діахронії та на синхронному рівні.* | ☐ | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-24. Здатність до функціонально-комунікативного осмислення мови у взаємодії з іншими соціальними, культурними та психічними феноменами й уміння використовувати цю здатність для вирішення практичних завдань.* | ☐ | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття.<br>Семінар у формі презентацій та обговорень.<br>Індивідуальне завдання.<br>Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-25. Здатність описувати складові мовної системи (фонеми, лексеми, різні функціональні одиниці), визначати їхні функції та значення, можливості та* | ☐ | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Історія лінгвістичних учень і проблеми | Прослуховування лекцій з елементами зворотного | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *моделі їхнього поєднання.* | | загального мовознавства | зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | |
| *ПРН-27. Здатність розуміти взаємозв'язок між когнітивним і комунікативним підходами до вивчення мови, реалізація цього розуміння в аналітичній і продуктивній роботі з текстами.* | ☐ | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Індивідуальне завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-28. Набуття комплексу умінь, навичок, знань, які забезпечать успішне підготування, апробацію та захист дисертаційного дослідження.* | ☐ | Риторика та основи ораторського мистецтва | Методика й принципи створення ораторського твору, удосконалення його структури,<br>логічних та емоційних засад.<br>Індивідуальне завдання з підготовки доповіді.<br>Групове обговорення.<br>Методи навчальної дискусії, бесіди.<br>Індивідуальна підготовка промов різної спрямованості відповідно до вимог.<br>Виголошення власних промов.<br>Групове обговорення.<br>Презентація власного дослідження. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| | | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Підготування власних текстів відповідно до вимог. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-21. Здатність до критичного осмислення основних проблем історичного мовознавства.* | ☐ | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-15. Уміння проявляти ініціативу, самостійно приймати рішення, керувати груповими проєктами.* | ☐ | Риторика та основи ораторського мистецтва | Індивідуальне завдання з підготовки доповіді.<br>Групове обговорення.<br>Методи навчальної дискусії, бесіди.<br>Виголошення власних промов.<br>Групове обговорення.<br>Презентація власного дослідження.<br>Використання відеоматеріалів, інтерактивних методик, логічних методів, проведення<br>ділових ігор. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-4. Уміння застосовувати новітні інформаційні технології для* | ☐ | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Написання анотацій, тез, планів наукових статей. | Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання.<br>Підсумковий контроль. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *оптимізації процесу й результатів наукового дослідження.* | | | Створення презентацій.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням. | |
| *ПРН-13. Уміння розпізнавати та протидіяти засобам маніпулятивного впливу.* | ☐ | Риторика та основи ораторського мистецтва | Використання основних технологій раціонального та емоційного впливу на аудиторію. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-12. Уміння аргументовано викладати свій погляд, вести дискусії в конструктивному руслі.* | ☐ | Риторика та основи ораторського мистецтва | Риторичний аналіз текстів різних типів промов (членування тексту, визначення теми, тез, доказів, мовних засобів).<br>Методика й принципи створення ораторського твору, удосконалення його структури,<br>логічних та емоційних засад.<br>Індивідуальне завдання з підготовки доповіді.<br>Групове обговорення.<br>Методи навчальної дискусії, бесіди.<br>Індивідуальна підготовка промов різної спрямованості відповідно до вимог.<br>Виголошення власних промов.<br>Групове обговорення. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-10. Знання загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, уміння застосовувати їх на практиці в науковому дослідженні; здатність аналізувати та синтезувати інформацію, продукувати нові знання.* | ☐ | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-9. Уміння працювати з міжнародними науковометричним и системами (Web of Science, Scopus, Google Scholar тощо), усвідомлення порядку розрахунків показників ефективності наукової роботи (індексу Гірша (h-індекс), імпакт-фактора (ІФ, або IF).* | ☐ | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Написання анотацій, тез, планів наукових статей.<br>Створення презентацій. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-7. Досконале володіння нормами української літературної мови, висока культура спеціалізованого усного та писемного мовлення.* | ☐ | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Написання анотацій, тез, планів наукових статей.<br>Створення презентацій.<br>Підготування виступів для семінарів, участь у дискусії.<br>Підготування власних текстів відповідно до вимог. | Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання.<br>Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| | | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *ПРН-5. Здатність самостійно працювати над індивідуальним проєктом, планувати етапи роботи, бути адекватним змінам і ефективним у нових обставинах; уміння започатковувати та розробляти колективні проєкти, розподіляти повноваження й відповідальність.* | ☐ | Риторика та основи ораторського мистецтва | Індивідуальне завдання з підготовки доповіді.<br>Групове обговорення.<br>Методи навчальної дискусії, бесіди.<br>Ситуативні вправи, письмові творчі вправи, дискусія, бесіда.<br>Виголошення власних промов.<br>Групове обговорення.<br>Презентація власного дослідження. | Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peerassessment).<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-3. Здатність використовувати дані й методику суміжних галузей знання для здійснення міждисциплінарних проєктів.* | ☐ | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Підготування виступів на семінарах, участь у дискусії.<br>Індивідуальне письмове завдання. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття.<br>Семінари у формі дискусій.<br>Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-2. Здатність критично аналізувати наявну наукову спеціалізовану базу, а також власні нові напрацювання й висунуті попередньо гіпотези, конструктивно використовувати нову інформацію.* | ☐ | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з наступним обговоренням.<br>Реферативна презентація мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |
| | | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття.<br>Семінар у формі презентацій та обговорень.<br>Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| *ПРН-1. Вміння аналізувати сучасні тенденції розвитку загальносвітової науки й місця українських досліджень у її контексті.* | ☐ | Когнітивна лінгвістика | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Реферативна презентація мовознавчого напряму.<br>Підготування виступів на семінарах, участь у дискусії. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Історія лінгвістичних учень і проблеми загального мовознавства | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого напряму. | Поточний контроль.<br>Підсумковий іспит. |
| | | Методи лінгвістичних досліджень | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Реферативна презентація конкретного мовознавчого | Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peerassessment).<br>Підсумковий контроль. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | напряму.<br>Підготування виступів на семінарах, участь у дискусії. | |
| | | Соціолінгвістика | Групові лекційні заняття.<br>Семінар у формі презентацій та обговорень.<br>Підготовка рефератів відповідно до вимог. | Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання.<br>Підсумковий контроль. |
| *ПРН-14. Демонстрація відповідальності за достовірність здобутих результатів наукового дослідження, відсутність маніпуляторства й плагіату в публікаціях та під час іншої презентації наукового дослідження, дотримання наукової етики.* | ☐ | Науковий текст: стилістичні та змістові параметри | Прослуховування лекцій з елементами зворотного зв'язку.<br>Виступи на семінарських заняттях з подальшим обговоренням.<br>Підготування власних текстів відповідно до вимог. | Поточний контроль.<br>Підсумковий контроль. |